

حصن المسلم

د مسلمان كلا؛ د قرآن او سنت له اذكارو څخه

د مسلمان كلا؛ د قرآن او سنت له اذكارو څخه

سعید بن علي بن وهف القحطاني

د مسلمان كلا؛ د قرآن او سنت له اذكارو څخه

الله تعالى ته اړمن بنده

دكتور سعید بن علي بن وهف القحطاني

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ، وَنَسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا، أَمَّا بَعْدُ:

دا هغه لنډيز دی چې ما له خپل کتاب: الذِّكْرُ وَالِدُعَاءُ وَالْعِلَاجُ بِالرُّقَى مِنَ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ څخه خلاصه کړی دی.¹ ما په دې کې د دعاگانو برخه لنډیز کړې، ترڅو یې د سفر پر مهال له ځان سره وړل آسان وي.

ما یوازې د دعاگانو متن راوړی او د تخریج لپاره مې یوازې په یو او یا دوو مأخذونو بسنه کړې ده چې په اصل کې

¹ او پورته ذکر شوی اصلي متن هم الحمد لله چاپ شوی او حدیثونه یې په څلورو جلدونو کې په پراخه کچه تخریج شوي دي. د حصن المسلم، په لومړي او دویم جلد کې.

مونڊل شوي دي، او څوڪ چي غواړي صحابي وپيژني يا اضافي تخريج وکړي نو بايد اصل ته مراجعه وکړي. او له الله جل جلاله څخه د هغه په نېکو نومونو او لوړو صفتونو سوال کوم چي زما دا عمل خاص د خپلي خوښۍ لامل وگرځوي، او ماته پرې زما په ژوند او له مرگ نه وروسته گټه راوړسوي، او هغه چاته پرې گټه ورسوي چي لولي يې، يا يې چاپوي او يا يې په خپرلو کي لامل گرځي، هغه ذات د دې مالک او پر دې کار توانمند دی. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ليکوال

د ۱۴۰۹ هجري کال د صفر په مياشت کي وليکل شو.

د ذکر فضيلت

الله تعالى فرمايلي:

{فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ} (152)

ژباړه: پس تاسي ما ياد کړئ زه به هم تاسي ياد کړم او زما شکر وباسئ او ناشکري مه کوئ.¹

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا} (41)

ژباړه: اى هغو کسانو چي ايمان يې راوړئ! يادوئ الله په ډېرو يادولو سره.²

{...وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا}

1 البقرة سورت: 152 آيت .

2 الأحزاب سورت: 41 آيت .

ژباړه: (.. او الله لره ډېر يادوونکي (سړي) او ډېر يادوونکي (بنځي)، الله د دوی لپاره مغفرت او ډېر لوی اجر تيار کړی دی).¹

(وَأَذْكُرُ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ 205)،

ژباړه: او خپل رب دې په زړه کې له زاری او وېرې سره او په ژبه له ورو اواز سره سهار او ماښامونو کې یادوه او له غافلانو څخه مه کېږه.²

او پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایلي: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ، مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»، ژباړه: «د هغه چا مثال چې خپل رب یادوي او هغه څوک چې خپل رب نه یادوي د ژوندي او مړي په څېر دی».³ او پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایلي:

«أَلَا أُنبِئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعُهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ، وَخَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟» قَالُوا بَلَى. «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى»،

1 الأحزاب سورت: 35 آیت .

2 الأعراف سورت: 205 آیت .

3 بخاري د الفتح له شرحې سره، 208 / 11، په: 6407 شمیره، او مسلم، 539 / 1، په: 779 شمیره، په دې الفاظو: ((مثل البيت الذي يذكر الله فيه والبيت الذي لا يذكر الله فيه مثل الحي والميت))، 539 / 1. يعني د هغه کور مثال چې الله پکې ياديري او د هغه کور مثال چې الله پکې نه ياديږي د ژوندي او مړي دی. 539/1.

ژباړه: "آيا زه تاسو ته ستاسو د غوره عملونو په اړه خبر درنکړم چې ستاسو د واکمن پر وړاندې تر ټولو پاکيزه او ستاسو مرتبو لره لوړوونکي وي، او ستاسو لپاره د سرو زرو او سپينو زرو له خيراتولو غوره وي، او له دې درته غوره وي چې د خپل دښمن سره مخ شئ؟ نو تاسو د هغوی څټونه ووهئ او هغوی ستاسو څټونه ووهي؟» هغوی وويل: ولې نه (يعني خبر راکړه)، هغه وفرمايل: د الله تعالى ذکر (يادول).¹ او هغه صلی الله عليه وسلم وفرمايل:

«يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ، ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَالٍ، ذَكَرْتُهُ فِي مَالٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شَبْرًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً»،

ژباړه: «الله تعالى فرمايلي دي: زه د خپل بنده له گمان سره يم چې پر ما يې لري، او زه له هغه سره يم کله مې چې ياد کړي، که چېرته يې زه له خپل ځان سره ياد کړم، زه به يې د خپل ځان سره ياد کړم او که چېرته يې د خلکو په منځ کې ياد کړم زه به يې د هغه له ټولگي څخه په غوره ټولگي کې ياد کړم او که چېرته ماته د يوې لويشتي په اندازه رانږدې شو، زه به ورته يو ځنگل (گز) ورنږدې شم، او که چېرته يو گز رانږدې شو نو زه به ورته د دواړو خلاصو لاسونو په اندازه

¹ ترمذي، 5/ 459، په: 3377 شميره روايت کړی، او ابن ماجه، 2/ 124، په: 3790 شميره روايت کړی، او وگوره: صحيح ابن ماجه، 2/ 316، او صحيح الترمذي، 3/ 139.

ورنډې شم او که چېرته زما لوري ته قدم و هونکی راغی زه به په تېز مزل سره ورشم»¹.

ژباړه: او د عبدالله بن بسر رضي الله عنه څخه روايت دی چې يو سړي وويل: ای د الله رسوله، يقينا چې د اسلام احکام پر ما ډېر شوي دي، نو ماته داسې يو څه راوښيه چې زه پرې په ټينگه عمل وکړم. هغه وفرمايل:

«لَا يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ»،

«تل دي ستا ژبه د الله په ذکر لنډه وي»².

او هغه صلى الله عليه وسلم فرمايلي:

«مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَلِهَا، لَا أَقُولُ: (الْم) حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا مٌ حَرْفٌ، وَمِمْ حَرْفٌ».

ژباړه: «څوک چې د الله جل جلاله له کتاب څخه يو حرف ولولي نو د هغه لپاره د هغه په څېر لس چنده نيکي ده، زه نه وایم چې (الم) يو حرف دی، بلکې (الف) حرف دی، (لام) حرف دی او (ميم) حرف دی»³.

1 بخاري، 8/ 171، په: 7405 شميره، او مسلم، 4/ 2061، په: 2675 شميره، او الفاظ بخاري دي.

2 ترمذي، 5/ 458، په: 3375 شميره، او ابن ماجه، 2/ 1246، په: 3793 شميره روايت کړی دی، او ألباني په: صحيح الترمذي، 3/ 139، او صحيح ابن ماجه، 2/ 317 کې صحيح گڼلی دی.

3 ترمذي، 5/ 175، په: 2910 شميره روايت کړی، او ألباني په صحيح الترمذي 3/ 9، او صحيح الجامع الصغير کې په: 340/5 شميره صحيح کړی دی.

ژباړه: او له عقبه بن عامر رضي الله عنه څخه روايت دی وایي چې: رسول الله صلى الله عليه وسلم راووت او موږ په صغه کې وو، نو ویې فرمایل:

«أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُوَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ، أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ، فَيَأْتِي مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِنْهُمْ وَلَا قَطِيعَةَ رَحِمٍ؟»

"تاسو کې څوک غواړي چې هره ورځ بطحان یا العقیق ته لاړ شي او دوه لویې څږې اوښې راولي، پرته له دې چې کومه گناه وکړي یا خپلوي پرې کړي؟" نو موږ وویل: ای د الله رسوله، موږ همدا غواړو. هغه وفرمایل:

«أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمُ، أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلَاثَ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الْإِبِلِ».

«نو آیا ستاسو څخه یو څوک سهار مهال جومات ته نه ځي چې هلته د الله تعالی له کتاب څخه دوه آیتونه زده کړي او یا یې ولولي، نو دا به ورته له دوو اوښانو غوره وي، او درې به ورته له دریو غوره وي او څلور به ورته له څلورو غوره وي، او په همدې ډول د اوښانو شمیر»¹.

او هغه ﷺ فرمایلي:

«مَنْ قَعَدَ مَفْعَدًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهِ، كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تِرَةٌ، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تِرَةٌ».

ژباړه: ((څوک چې په یو ځای کې کېناست او الله یې یاد نه کړ، نو د الله تعالی له خوا به دوی له پښېمانتیا او د اجر له کمښت سره مخ شي، او څوک چې په یو ځای کې ویده شو او

¹ مسلم، 1/553، په: 803 شمیره روايت کړی.

هلته يي الله ياد نه كر نو د الله تعالى له ارخه به له پښېمانتيا او دهغه د اجر او ثواب له كمښت سره مخ شي.))¹.
او هغه ﷺ فرمايلي:

«مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ، وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ».

ژباړه: ((د خلكو يوه ډله په داسې مجلس كې نه كېښي چې پكې د الله ذكر نه كوي او په خپل پيغمبر درود نه وايي، مگر دا چې دا به د دوى لپاره د پښېمانتيا او د ثواب كمښت وي، كه هغه وغواړي نو سزا به وركړي، او كه وغواړي بخښنه به ورته وكړي))².

او هغه ﷺ فرمايلي:

«مَا مِنْ قَوْمٍ يَتُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ حَيْفَةِ حِمَارٍ، وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ».

ژباړه: «هېڅ خلك له داسې يو مجلس څخه نه پورته كېږي چې دوى پكې الله ياد نه كړي مگر دا چې دوى داسې پورته كېږي لكه په يو مردار خړه چې سره راغونډ شوي وي، او دا به د دوى لپاره پښېمانتيا ولري»³.

1 أبو داود، 4 / 264، په: 4856 شميره روايت كړى او نورو، و وگوره: صحيح الجامع، 5 / 342.

2 ترمذي، 5 / 461، په: 3380 شميره روايت كړى او وگورئ: صحيح الترمذي، 3 / 140.

3 أبو داود، 4 / 264، په: 4855 شميره، او أحمد، 2 / 389، په: 10680 شميره روايت كړى، وگورئ: صحيح الجامع، 5 / 176.

له خوږه د راپاڅېدو اذکار

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ».

ژباړه: "الله لره ستاینه ده چې موږ یې له مرګ نه وروسته بیا را ژوندي کړو او همغه ته له قبرو بېرته پورته کېدل دي".¹
«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي».

ژباړه: له الله پرته بل معبود نشته، هغه یو دی شریک نه لري، او هغه پاک ذات لره یوازې بشپړه واکمني ده، هغه له نورو پرته د محبت او تعظیم سره د ثنا او ستاینې وړ دی، او هغه په هر څه قادر دی، پاکي ده الله لره، او ستاینه ده الله لره، او له الله پرته بل معبود نشته، او الله لوی دی، او نشته هېڅ ځواک او قوت پرته له ستر الله څخه، رب زما! ماته بښنه وکړه.²
«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ».

¹ بخاري د الفتح له شرحي سره، 11/ 113، په: 6314 شمیره، او مسلم، 4/ 2083، په: 2711 شمیره روایت کړی.

² «چا چې دا (دعا) وویل هغه ته به بښنه وشي، که دعا یې وکړه، نو دعا به یې قبوله شي، او که پورته شو او اودس یې وکړ او بیا یې لمونځ وکړ، نو لمونځ به یې قبول شي». بخاري د الفتح له شرحي سره (39/3)، شمیره (1154)، او نور. دا الفاظ د ابن ماجه دی. وګورئ: صحیح ابن ماجه (335/2).

ژباړه: ستاينه ده هغه ذات لره چې ماته يې زما په بدن کې روغتيا راکړې، او ماته يې زما روح بيرته راواپس کړ او

اجازه يې راکړه چې ياد يې کړم.¹

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ 190 الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ 191 رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخُلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ 192 رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَأَمْنًا رَبَّنَا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ 193 رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ 194 فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلٌ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْشِئَ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقُتِلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ 195 لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ 196 مَتَّعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ 197 لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُرُؤْا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ 198 وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ الْكِتَابِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خُشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَسْتَكْبِرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ تَمَنَّا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

¹ ترمذي، 5/ 473، په: 3401 شميره، او وگورئ: صحيح الترمذي، 144/3.

إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ 199 يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (200)

ژباړه: د اسمانو او ځمکې په پيدايښت او د شپې او ورځې
په اوښتون کې حتماً عقلمندو ته ډېرې نښې (د عبرت)
دي. (۱۹۰)

هماغه کسان چې په ولاړه، ناسته او اړخونو پراته الله
يادوي او د اسمانو او ځمکې په پيدايښت کې سوچونه کوي
چې اې زموږ ربه دا خو دې چټي نه دي پيدا کړي، تا لره
(عبياتو نه) پاکي ده نو د اور له عذابو مو وساتي. (۱۹۱)

اې زموږ ربه! تا چې څوک اور ته داخل کړ، نو هغه دې
خوار کړ او ظالمانو لره څوک مرستندوی نشته. (۱۹۲)

اې زموږ ربه! موږ له يو بلونکي څخه د ايمان لور ته بلنه
واورېده چې په خپل رب مو ايمان راوړئ، نو ايمان مو
راوړو، زموږ ربه نو گناهونه راته وېښه او بدې مو ورژوه
او له نېکانو سره مو وفات کړه. (۱۹۳)

اې زموږ ربه! او هغه څه هم راکړه چې د خپلو رسولانو
په ژبه دي موږ سره وعده کړې او د قيامت په ورځ مو مه
شرموه، يقيناً ته خپله وعده نه ماتوي. (۱۹۴)

نو د هغوی پالونکي هغوی ته ځواب ورکړ چې بېشکه زه
له تاسو نه د چا عمل کوونکي هېڅ کار نه ضايع کوم، نارينه
وي که ښځينه (ځکه) تاسې يو له بله (زېږېدلي) ياست، نو چا
چې هجرت کړی او له خپلو کورونو اېستل شوي او زما په
لار کې ځورېدلي، جنگېدلي او وژل شوي، نو خامخا به يې
بدې ترې لرې کړم او داسې جنتونو ته به يې داخل کړم چې

ترې لاندې يې ويالې بهيري (دا) د الله له لوري يوه بدله، او
الله سره خو ډېره ښه بدله ده. (۱۹۵)

(گوره) چې په ښارونو کې د کافرانو ګرځېدل راګرځېدل
دې و نه غولوي. (۱۹۶)

دا د لږو (ورځو) ګټه اخيستل دي بيا يې ځای جهنم دی او
څومره بد هستوګنځی دی. (۱۹۷)

خو (بل خوا) هغو کسانو ته چې له خپله ربه وېرېږېدلي
داسې جنتونه دي چې ترې لاندې ويالې بهيري، تلپاتې به وي
په هغو کې، (دا) د الله له خوا يوه مېلمستيا، او الله سره چې څه
دي هغه ښکېانو ته ډېر غوره دي. (۱۹۸)

او له اهل کتابو نه خامخا ځيني هغه دي چې په الله ايمان
راوړي او په هغه څه هم چې تاسو ته نازل شوي او څه چې
هغوی ته نازل شوي، الله ته عاجزي کوونکي دي او د الله په
ايتونو (دا) لږ غوندې بيه نه پيري، دې خلکو ته يې له خپل
رب سره اجر دی، بېشکه چې الله ډېر زر حساب کوونکی
دی. (۱۹۹)

اې مومنانو صبر کوئ، صابر اوسئ، ټينګ اوسئ (په
اسلامي سرحد کې) او الله نه وډار شئ تر څو بريالي
شي. (۲۰۰)

[آل عمران سورت: ۱۹۰-۲۰۰ ايت] ۱.

۱ بخاري د الفتح له شرحې سره، ۳۳۷/۸، ۴۵۶۹ شميره، او مسلم، ۵۳۰/۱،
په: ۲۵۶ شميره.

د جامو اغوستلو دعا

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا (التَّوْبَ) وَرَزَقْنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ...».

ژباړه: ستاينه ده الله لره، هغه ذات چې ماته يې دا (جامي) راواغوستي او زما له کوم ځواک پرته يې ماته راکړي.¹

د نويو جامو د اغوستلو دعا

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ».

ژباړه: اى الله تا لره ستاينه ده، تا ماته جامي راواغوستي، زه له تا څخه د هغي د خير او هغه خير چې د هغه لپاره جوړي شوي دي غوښتنه کوم، او د هغو له شر او د هغه څه له شر څخه چې د هغه لپاره جوړي شوي دي پناه غواړم.²

هغه چاته دعا چې نوې جامې يې اغوستې وي.

«ثُبِّلِي وَيُخْلِفُ اللَّهُ تَعَالَى».

ژباړه: الله تعالى دې په خبر درباندي زړې کړي او نورې دې درکړي.³

1 اصحاب السنن له نسائي پرته روايت کړی: أبو داود، په: 4023 شميره، او ترمذي، په: 3458 شميره، او ابن ماجه، په: 3285 شميره، او ألباني په ارواء الغلیل کې په: 47/7 حسن کړی .

2 أبو داود، په: 4020 شميره، او ترمذي، په: 1767 شميره، او البيهقي، 12/40 روايت کړی. او وگورئ: مختصر شمائل الترمذي د شيخ الألباني، ص47.

3 أبو داود، 4/41، په: 4020 شميره روايت کړی، او وگورئ: صحيح أبي داود 760/2.

«الْبَسَ جَدِيدًا، وَ عَشَ حَمِيدًا، وَمُتَ شَهِيدًا».
 ژباړه: نوې جامې واغونده، ستايل شوی ژوند وکړه او د
 شهادت په مرگ مړ شه.¹

۵. هغه څه چې د جامو ويستلو پر مهال يې بايد ووايي
 «بِسْمِ اللَّهِ».

ژباړه: د الله په نوم.²

حمام ته د ننوتلو دعا

«بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ».
 ژباړه: "د الله په نوم، ای الله، زه پر تا له نارینه او ښځینه
 وو شیطانونو څخه پناه نیسم."³

له بیت الخلا څخه د راوتلو دعا
 «غُفْرَانُكَ».

ژباړه: ای الله ببښنه وکړه.⁴

¹ ابن ماجه، 2/ 1178، په: 3558 شميره، او البغوي، 41/12 روايت
 کړی، او وگوره: صحيح ابن ماجه، 275/2.

² ترمذي، 2/ 505، په: 606 شميره، او نور، وگوره: إرواء الغلیل، په: 50
 شميره، او صحيح الجامع، 203/3.

³ بخاري روايت کړی، 1/ 45، په: 142 شميره، او مسلم، 1/ 283، په:
 375 شميره، او په سر کې د دې الفاظو په زياتوالي سره: ((بسم الله)) سعيد
 بن منصور روايت کړی. وگوره: فتح الباري 1/ 244.

⁴ له نسائي پرته أصحاب السنن روايت کړی، هغه په: عمل اليوم والليلة کې
 په: 79 شميره، أبو داود، په: 30 شميره، او ترمذي، په: 7 شميره، او ابن
 ماجه، په: 300، او ألباني په: صحيح سنن أبي داود، 1/ 19 کې صحيح
 بللی.

د اودس په پېل کې دعا

«بِسْمِ اللَّهِ».

ژباړه: د الله په نوم.¹

د اودس په پای کې دعا

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

ژباړه: زه شاهدي ورکوم چې له الله جل جلاله پرته بل معبود نشته او هغه لره هېڅ شریک نشته، او شاهدي ورکوم چې محمد د هغه بنده او رسول دی.²

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ».

ژباړه: ای الله ما له توبه کوونکو او پاکي خوښوونکو څخه وگرځوي.³

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

ژباړه: ای الله ته پاک یم او تا لره ستاینه ده، زه شاهدي ورکوم چې له تا پرته بل معبود نشته، زه ستا څخه بخښنه غواړم او تاته توبه کوم.⁴

1 أبو داود، په: 101 شمیره، او ابن ماجه، په: 397 شمیره، او أحمد، په: 9418 شمیره روایت کړی، او وگوره إرواء الغلیل 122/1.

2 مسلم، 1/ 209، په: 234 شمیره روایت کړی.

3 ترمذي، 1/ 78، په: 55 شمیره روایت کړی، او وگورئ: صحیح الترمذي، 18/1.

4 نسائي، په: عمل الیوم واللیلة کې په: 173 شمیره روایت کړی، او وگورئ: إرواء الغلیل 135/1 او 94/3.

له کور څخه د وتلو دعا

«بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

ژباړه: د الله په نوم، زه په الله توکل کوم، او پرته له الله بل هیڅ ځواک او قوت نشته.¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أَظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ».

ژباړه: «ای الله! زه تا ته پناه وړم له دې چې لار ورکې شم، یا مې بل څوک بې لارې کړي، یا څوک وښویوم، او یا زه او ښویولی شم، یا ظلم وکړم، او یا ظلم را سره وشي، یا خلکو ته ضرر او نقصان ورسوم، یا را ته ضرر راوړسولی شي او دا چې زه د جهالت کار وکړم او یا زما سره وشي».²

کور ته د ننوتلو دعا

«بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا، ثُمَّ لِيُسَلِّمْ عَلَيَّ أَهْلِي».

ژباړه: موږ د الله په نوم ننوتلو او د الله په نوم ووتلو او په الله مو توکل کړی چې زموږ رب دی. "بيا خپلې کورنۍ ته سلام کوي."³

1 أبو داود، 4 / 325، په: 5095 شمیره، او ترمذي، 5 / 490 په: 3426 شمیره روایت کړی او وگورئ: صحيح الترمذي 151/3.

2 أبو داود په: 5094 شمیره، او ترمذي په: 3427 شمیره، او نسائي په: 5501 شمیره، او ابن ماجه په: 3884 شمیره روایت کړی او وگورئ: صحيح الترمذي، 3 / 152، او صحيح ابن ماجه، 2 / 336.

3 أبو داود په: 4 / 325، 5096 شمیره روایت کړی، او علامه ابن باز يې په: تحفة الاخيار کې اسناد حسن بللی 28 مخ، او په الصحيح کې داسې دي: «إِذَا

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قُلُوبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اللَّهُمَّ أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصْبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشَرِي نُورًا».

ژباړه: ((ای الله زما زړه رڼا کړه، زما ژبه رڼا کړه، زما غوږونه روښانه کړه، زما سترګې رڼا کړه، زما پورته، زما لاندې، زما ښی لور او زما کیڼ لور رڼا کړه، زما مخې ته، زما شاته او زما په نفس کې روښنایي راوله زما لپاره زما روښنایي لویه کړه، او زما لپاره روښنایي زیاته کړه، او ماته روښنایي راکړه، او ما نوراني کړه، ای الله ماته رڼا راکړه، او زما په اعصابو کې روښنایي راوله، زما په غوښه کې، زما په وینه کې، زما په وینتانو کې روښنایي راوله او بشره مې نوراني کړه))¹.

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَبْرِي... وَنُورًا فِي عِظَامِي» «وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا» «وَهَبْ لِي نُورًا عَلَى نُورٍ».

دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ فَذَكَرَ اللَّهَ عِنْدَ دُخُولِهِ، وَعِنْدَ طَعَامِهِ، قَالَ الشَّيْطَانُ: لَا مَبِيتَ لَكُمْ، وَلَا عَشَاءَ»، كله چي يو سړی کور ته ننوځي او د ننوتلو او ډوډۍ خوړلو پر مهال الله ياد کړي نو شيطان -خپلو ملګرو ته- ووايي: نه د اوسېدو ځای لرئ او نه درته ډوډۍ شته، مسلم په: 2018 شميره روايت کړی.
¹ دا ټول الفاظ په: بخاري، 116/11، کې په: 3166 شميره، او مسلم، 526/1، کې په: 529 و 530 شميرو راغلي دي.

ژباړه: اى الله ماته په قبر كې روښنايي راکړه... او زما په هډوكو كې روښنايي وگرځوه]] ماته روښنايي زياته كړه، ماته روښنايي زياته كړه او ماته روښنايي زياته كړه]] [321]. او ماته د رڼا د پاسه رڼا راکړه]]

جومات ته د ننوتلو دعا

((په ښى پښې سره به پېل كوي))⁴، او وايي به:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

ژباړه: په لوى الله د هغه په عزتمن مخ او قديمي پاچاهى له رتلى شوي شيطان څخه پناه غواړم⁵
«بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ» «وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ»

1 ابن حجر په فتح الباري كې ذكر كړى، او ابن أبي عاصم ته يې په: كتاب الدعاء كې نسبت كړى دى، وگوره: الفتح 118/11، او ويلي يې دي: د رواياتو له ټولگي پنځه ويشت خصلتونه راټول شوي دي.

2 بخاري په: الأدب المفرد كې په: 695 شميره 258 روايت كړى او الباني يې په صحيح الأدب المفرد كې اسناد صحيح كړي دي. 536 شميره .

3 ترمذي، 5/ 483، په: 3419 شميره روايت كړى .

4 دليل يې د انس بن مالك رضي الله عنه وينا ده: «سنت طريقه دا ده چې كله جومات ته ننوځي نو ښى پښه دې مخكې كړه، او د راوتلو پر مهال دې چپه پښه مخكې كړه»، حاكم په (۱/ ۲۱۸) كې روايت كړى، او د مسلم په شرط يې صحيح كړى او ذهبي ورسره موافقت كړى دى، او بيهقي په (۲/ ۴۴۲) كې روايت كړى، او الباني په سلسلة الأحاديث الصحيحة (۵/ ۶۲۴) كې په (۲۴۷۸) شمېره حسن كړى دى.

5 أبو داود، په: 466 شميره روايت كړى، او وگوره: صحيح الجامع، 4591 شميره .

ژباړه: «د الله په نوم، او درود او سلام دې وي پر رسول الله»²¹

«اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ».

ژباړه: "ای الله ماته دې د رحمت دروازي پرانیزه"³.

له جومات څخه د وتلو دعا

((په چپه پښه پیل کوي))⁴ او وايي:

«بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ،

ژباړه: د الله په نوم، او درود او سلام دې وي د الله پر رسول،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ،

ژباړه: ای الله، زه ستا د فضل غوښتنه کوم،
اللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

ژباړه: «ای الله ما له رتل شوي شیطان څخه وساته»⁵.

¹ أبو داود، 1/ 126، په: 465 شمیره روایت کړی، او وگورئ: صحیح الجامع، 528/1.

² ابن السني په (88) شمیره روایت کړی، او ألباني په: الثمر المستطاب کې په 607 مخ کې حسن کړی دی.

³ مسلم، 1/ 494، په: 713 شمېره روایت کړی، او په سنن ابن ماجه کې د فاطمي رضي الله عنها له حديث څخه داسې الفاظ دي: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»، ای الله ماته زما گناهونه وښه او د رحمت دروازي راته پرانیزه، وگوره: صحیح ابن ماجه (1/ 128) په (129) شمېره.

⁴ حاکم په: 1/ 218 روایت کړی، او بیهقي په: 2/ 442 کې روایت کړی، او ألباني په: سلسلة الأحاديث الصحيحة کې په: 5/ 624 شمیره 2478 روایت کړی، تخریج یې وړاندې تیر شو.

⁵ د مخکیني حديث د روایتونو تخریج جومات ته د ننوتلو د دعا په حديث کې په (۲۰) ګڼه وگوره او د زیاتوالی: ((اللهم اعصمني من الشيطان الرجيم))

هغه څه وايي چې اذان کونکي يې وايي پرته له: ((حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ)) او ((حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ)) څخه چې هلته به وايي: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

ژباړه: له گناه څخه گرځېدل نشته او پر نېکو کارونو توفيق نشته مگر د الله په مرسته.¹

وايي:

«وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا»
ژباړه: «او زه گواهي ورکوم چې له الله پرته حق معبود نشته، هغه يو دی شريک نه لري او پر دې چې محمد د هغه بنده او رسول دی، زه په الله د رب په توگه، په محمد صلی الله عليه وسلم د نبي په توگه او په اسلام د دين په توگه راضي يم.»²
(دا به د مؤذن د شهادتينو پسې وايي).³

(د اذان کونکي له جواب ويلو وروسته به په رسول الله صلی الله عليه وسلم درود وايي).⁴

وايي:

ای الله ما له رتلی شوي شیطان څخه وساتي) د ابن ماجه حديث دی. وگوره: صحيح ابن ماجه، 129/1.

1 بخاري، 152/1، په: 611 شميره، او 613 شميره، او مسلم، 288/1، په: 383 شميره روايت کړی دی.

2 مسلم، 1/290، په: 386 شميره روايت کړی.

3 ابن خزيمة، 220/1، روايت کړی.

4 مسلم، 1/288، په: 384 شميره روايت کړی.

«اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ، [إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ]».

ژباړه: "ای الله، ای د دې بشپړ دعوت څښتنه، محمد ته وسیله او فضیلت ورکړه، او هغه د ستاینې مقام ته ورسوه، هغه چې تا ورسره وعده کړې وه، بیشکه چې ته وعده خلافي نه کوي".¹

(د اذان او اقامت تر منځ به ځان ته دعا کوي، ځکه دا مهال دعا نه رد کېږي)².

د اسْتِفْتَاَح (د لمانځه د بېل) دعا

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ، بِالتَّلَجِّ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ».

ژباړه: «ای الله! زما او زما د گناهونو تر منځ دومره لرې والی راولي، لکه څنګه چې دې د مشرق او مغرب په منځ کې لرې والی راوستی، ای الله! ما له خپلو گناهونو څخه داسې پاک کړي، لکه څنګه چې سپینه جامه له خړو څخه پاکيږي،

¹ بخاري، 1/ 152، په: 614 شمیره روایت کړی، او د قوسونو ترمنځ د بیهقي عبارات دي، 1/ 410، او علامه عبد العزيز بن باز -رحمه الله- يې په تحفة الأخیار کې اسناد حسن کړي دي 38 مخ.

² ترمذي، په: 3594 او 3595 شمیره روایت کړی، او أبو داود، په: 525 شمیره، او أحمد، په: 12200 شمیره روایت کړی، او وګوره: إرواء الغلیل، 1/ 262.

ای الله! ما له گناهونو نه په واوره، اوبو او برلی سره ووينځي»¹.
 «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ».

ژباړه: ای الله! پاكي او ستايني يوازي تالره دي او نوم دي مبارك دی، شان دي لوړ دی او له تا پرته بل معبود نشته.²
 «وَجْهَتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ خَنيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي فَاعْفُ رُبِّي دُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

ژباړه: (ما خپل مخ د هغه ذات په لور کړی چې اسمانونه او ځمکه يې پيدا کړي او زه له مشرکانو څخه نه يم، زما لمونځ، زما عبادت، زما ژوند او زما مرگ د الله لپاره دی؛ هغه ذات چې د عالميانو رب دی، هغه لره شریک نه نشته، او په همدې

¹ بخاري، 1/ 181، په: 744 شمیره، او مسلم، 1/ 419، په: 598 شمیره روایت کړی.

² مسلم، په: 399 شمیره روایت کړی، او أصحاب السنن الأربعة: أبو داود، په: 775 شمیره، ترمذي په: 243 شمیره، ابن ماجه په: 806 شمیره، او نسائي په: 899 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 1/ 77، او صحيح ابن ماجه، 1/ 135.

سره ماته امر شوی او زه له مسلمانانو څخه یم، ای الله، ته پادشاه یې، له تا پرته بل معبود نشته. ته زما رب یې، او زه ستا بنده یم. ما په خپل ځان ظلم کړی، او زه په خپله گناه اعتراف کوم، نو زما ټول گناهونه وبخښه، په حقیقت کې له تا پرته بل څوک گناهونه نه بخښي، ما ته د غوره اخلاقو لارښوونه وکړه، ځکه چې له تا پرته بل څوک له دې غوره لارښوونه نه کوي، او له ما څخه بد اخلاقي لري کړه، ځکه چې له تا پرته بل څوک (له ما څخه) بد اخلاقي نه شي چپولی، چمتو یم ستا امر منلو ته او خوښ یم پرې، او ټولې بښگنې ستا په لاس کې دي، او شر ستا لخوا نه دی، زما (توکل) پر تا دی، او ټولې چارې مې ستا لپاره دي، ته برکتمن او لوړ یې، زه ستا څخه بخښنه غواړم او تا ته توبه کوم.¹

«اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

ژباړه: ای د جبرائیل، میکائیل او اسرافیل ربه! د آسمانونو او ځمکې پېدا کوونکې، په پټو او ښکاره وو پوه ذاته، ته د بنده گانو تر منځه په هغه څه کې پرېکړه کوي چې دوی پکې اختلاف لري، ماته د هغه حق په اړه لارښوونه وکړې چې خلک سره پکې ستا په اجازه اختلاف لري، بېشکه ته سمې لارې ته لارښوونکی یې چالره چې وغواړي.²

¹ مسلم روایت کړی، 1/ 534، په: 771 شمیره.

² مسلم، 1/ 534، په: 770 شمیره روایت کړی.

«اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا»

ژباړه: «الله ډېر لوی دی په لویوالي سره، الله ډېر لوی دی په
لویوالي سره، الله ډېر لوی دی په لویوالي سره، او الله لره ډېره
ستاینه ده، او الله لره ډېره ستاینه ده، او د الله لره ډېره ستاینه
ده، او سهار او ماښام د الله پاکي بیانوم»

درې ځلې

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمَزِهِ».

ژباړه: «زه له شيطان نه په الله تعالى پورې پناه نیسم: د هغه
له پوکي وهلو، پو کولو او د هغه له وسوسو څخه».¹

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ
الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ
رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ] [وَلَكَ الْحَمْدُ] [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ
الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ،

¹ أبو داود په: (203/1)، کې په: (764) شمیره، او ابن ماجه په: (265/1) کې په: (807) شمیره، او أحمد په: (85/4) کې په: (16739) شمیره روایت کړی، او شعيب الأرنؤوط د مسند په تحقيق کې ويلي چې: ((حسن لغيره)) دی، او عبد القادر الأرنؤوط د ابن تيمية د الکلم الطيب په تخریج کې ويلي (78): ((هغه حديث په شواهدو سره صحيح دی))، او الباني په صحيح الکلم الطيب کې په (۶۲) شمیره کې يادونه کړې ده، او مسلم د ابن عمر رضي الله عنهما څخه د دې په څېر روایت کړی او په دې کې کيسه ده، (420/1)، شمېره: (601).

وَمَحَمَّدٌ ﷺ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبِّتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ. فَاعْفُ رُ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي] [أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ] [وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ]».

«(يا الله تالره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمکې نور يې او څه چې پکې دي، تالره ستاينه، ته د آسمانونو او زمکې چارسمبالې او ساتونکې يې او څه چې پکې دي، تالره ستاينه ده ته د آسمانونو او د ځمکې رب يې او څه چې پکې دي، تا لره ستاينه ده او تالره د اسمانونو او ځمکې پادشاهي ده او څه چې پکې دي، تالره ستاينه ده، ته د اسمانونو او ځمکې پادشاه يې، [ته حق يې، ستا ژمنه حقه ده، ستا وينا حق ده، تاسره مخ کېدل حق دي، جنت حق دی، اور (د جهنم) حق دی، پېغمبران حق دي او محمد صلی الله عليه وسلم حق دی او قيامت حق دی] [يا الله! ما تاته غاړه اېښودلې، پر تا مي توکل کړی، پر تا مي ايمان راوړی، او تا ته مي په توبې او پېښمانتيا سره رجوع کړې، ستا لپاره مي جگړه کړې او پر تا فيصله کوم، نو ماته هغه گناهونه وېښه چې ما مخکې کړي او هغه چې ما وروسته کړي، هغه چې ما پټ کړي او هغه چې ما ښکاره کړي، هغه چې ته پرې له ما ښه خبر يې، ته مخکې کوونکې او وروسته کوونکې ذات يې، له تا پرته بل حق معبود نشته، ته زما معبود يې؛ له تا پرته بل حق معبود نشته)، (او له گناه

اوریدل او د عبادت توفیق نشته مگر د الله په خوښه او د هغه
په اراده»²¹

د رکوع دعا

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ».

ژباړه: «زما ستر رب لره پاکي ده».

درې ځلې³.

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

ژباړه: «پاکي ده تالره ای ربه، ته منزله او پاک یی، او ټولې
ستاینې تالره دي، ای الله ما ته بخښنه وکړه»⁴.

«سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

ژباړه: «پاکي ده پاک ذات لره، د ملائکو او روح رب لره»⁵.
«اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ أَمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي،
وَبَصَرِي، وَمَخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصْبِي، [وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ
قَدَمِي]».

1 بخاري د الفتح سره، 3/3، 116/11، 371/13، 423، 465، گڼه
1120، گڼه 6317، گڼه 7385، گڼه 7442، گڼه 7499، او مسلم، ورته
په لنډيز سره، 532/1، په 769 گڼه

2 رسول الله صلى الله عليه وسلم به کله چې د شپې لمانځه ته پاڅېده نو دا کلمات
به یې ویل.

3 دا حدیث اهل السنن او احمد روایت کړی دی: ابو داود، په گڼه (۸۷۰) او
ترمذي په گڼه (۲۶۲)، او نسائي په گڼه (۱۰۰۷)، او ابن ماجه په گڼه
(۸۹۷)، او احمد په گڼه (۳۵۱۴). وگوره: صحيح الترمذي، ۸۳/۱.

4 بخاري په: 99/1، 794 شمیره او مسلم، 350/1، په 484 شمیره روایت
کړی.

5 مسلم، ۳۵۳/۱، په: ۴۸۷ شمیره، او ابوداود، ۲۳۰/۱، په: ۸۷۲ شمیره.

ژباړه: ((ای الله، ستا لور ته می رکوع وکړه، پر تا می ایمان راوړ، او تا ته می غاړه کېښوده، زما غوږونه، زما سترګې، زما مغز، زما هډوکي، زما اعصاب او هغه څه چې زما پښې پرې ولاړې دي ستا په وړاندې عاجزي کړې ده))¹.
 «سُبْحَانَ ذِي الْجَبُرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ».
 ژباړه: "پاکي ده هغه ذات لره چې د قهر، سلطنت، غرور او لویۍ خاوند دی"²

له رکوع څخه د پورته کېدو دعا.

«سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».
 ژباړه: الله د ثنا ویونکي ستاینه واورېده.³
 «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ».
 ژباړه: ربه! ټولې ستاینې ستا لپاره دي، ډېرې پاکې او مبارکې ستاینې.⁴
 «مِلْءِ السَّمَوَاتِ وَمِلْءِ الْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءِ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ. أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ»

1 مسلم (۵۳۴/۱) په: (۷۷۱) ګڼه، او له ابن ماجه پرته نورو اهل السنن روایت کړی: ابو داود په: (۷۶۰) او (۷۶۱) شمیره، ترمذي په: (۳۴۲۱) شمیره، نسائي په: (۱۰۴۹) شمیره روایت کړی، او هغه څه چې د قوسونو ترمنځ دي د ابن خزيمه الفاظ دي، (۶۰۷) شمیره، او ابن حبان، (۱۹۰۱) شمیره.

2 أبو داود: 1 / 230 په: 873 شمیره، او نسائي په: 1131 شمیره، او أحمد په: 23980 شمیره روایت کړی او سند يې حسن دی.

3 بخاري د الفتح سره، 2 / 282، په: 796 شمیره.

4 بخاري د الفتح له شرحي سره، ۲ / ۲۸۴، په ۳۳۷۱ شمېره.

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ».

((مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ. أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ))¹.

(ای الله تالره پوره ستاینه ده) د آسمانونو او زمکي او د هغو تر منځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شیانو چي تا ووروسته غوښتي دي، اي دستایني او لویي خاونده! ته چي چاته څه ورکړي، د هغه (څوک) بندوونکی نشته، او ته چي (له چانه) څه بند کړي، د هغه (څوک) ورکوونکی نشته، او مالدار ته د هغه مال گټه نه رسوي چي ستا عذاب تر لرې کړي».

د سجدي دعا

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى»

ژباړه: (زما رب لره پاکي ده چي تر هر څه لوړ او پورته دی)

درې ځلي².

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

1 مسلم، 1/ 346، په: 477 شميره روايت کړی.

2 دا حديث اهل السنن او احمد روايت کړی دی: ابو داود، ۸۷۰ ټوک، ترمذي،

۲۶۲ ټوک، نسائي، ۱۰۰۷ ټوک، ابن ماجه، ۸۹۷ ټوک، او احمد، ۳۵۱۴

ټوک. وگوره: صحيح الترمذي، ۱/ ۸۳.

ژباړه: «پاکي ده تالره ای ربه، ته پاک یی، او ټولې ستاینې تا لره دي، ای الله ما ته بخښنه وکړه».¹
 «سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

ژباړه: "پاکي دې وي پاک ذات لره، د ملاېکو او روح رب لره".²

«اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ».

ژباړه: «ای الله، تا ته مې سجده وکړه، او په تا مې ایمان راوړ، او ما تاته غاړه کېښوده، زما مخ هغه ذات ته سجده وکړه چې پیدا کړی یې دی، غوړ او سترگه یې ورته جوړ کړي، الله ډیر د برکت خاوند او تر ټولو غوره خالق دی».³
 «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعِظَمَةِ».

ژباړه: "پاکي ده هغه ذات لره چې د قهر، سلطنت، غرور او لویي خاوند دی".⁴
 «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجَلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ».

1 بخاري په: 794 شمیره او مسلم په: 484 شمیره روایت کړی او په 34 شمېره کې تېر شو.

2 مسلم په: ۵۳۳/۱، ۴۸۷ شمیره، او ابو داود په: ۸۷۲ شمیره روایت کړی، او دا وړاندې تېر شوی دی ۳۵ شمیره.

3 مسلم، 1/ 534، په: 771 شمیره او نورو روایت کړی.

4 ابو داود، ۱/ ۲۳۰، په: ۸۷۳ شمیره، او نسائي په: ۱۱۳۱ شمیره، او احمد په: ۲۳۹۸۰ شمیره روایت کړی، او الباني په صحيح ابی داود کې ۱/ ۱۶۶ صحيح کړی، او وړاندې یې تخريج تېر شو په: ۳۷ شمیره.

ژباړه: "ای الله زما ټول گناهونه و بښي؛ واپره او غټ، لومړني او وروستي ښکاره او پټ..¹
 «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ».

ژباړه: (يا الله زه پناه غواړم ستا په رضا سره ستا له غصې نه، او ستا په عفوې (بښنې) سره، ستا له سزا نه، او ستا څخه پر تا پناه غواړم، زه ستا پوره ستاينه نه شم کولی، لکه څنگه چې تا د خپل ځان ستاينه کړې ده).²

د دواړو سجدو ترمنځه د ناستې دعا

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي».

ژباړه: (ای ربه! ماته بښنه وکړه، ای ربه! ماته بښنه وکړه).³
 «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْزُقْنِي».

ژباړه: (ای الله ما ته بښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ما ته هدايت وکړه، ما ته عافيت راکړه، ماته روزي راکړه او زما درجي لوړې کړه).⁴

1 مسلم، 1/ 230، په: 483 شميره.

2 مسلم، 1/ 352، په: 486 شميره روايت کړی.

3 ابوداود، 1/ 231، په: 874 شميره، او ابن ماجه په: 897 شميره. وگورئ: صحيح ابن ماجه، 1/ 148.

4 له نسائي پرته اصحاب السنن روايت کړی: ابو داود، 1/ 231، په: 850 شمېره، ترمذي، په: 284 او 285 شمېرو، او ابن ماجه، په: 898 شميره. همدارنگه وگورئ: صحيح الترمذي، 1/ 90، او صحيح ابن ماجه، 1/ 148.

د تلاوت د سجدي دعا

«سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ،
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»

ژباړه: «زما مخ هغه ذات ته سجده وکړه چې پيدا کړی یې دی، په خپل ځواک او قدرت سره یې غوړ او سترګه ورته جوړ کړي، الله ډیر د برکت خاوند او تر ټولو غوره خالق دی.»

[المؤمنون سورت : 14 آیت]¹.

«اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ».

ژباړه: ای الله! زما لپاره د دې سجدي په بدل کې اجر ولیکه، د دې سجدي په بدل کې زما گناهونه معاف کړه، او دا زما لپاره خپل ځان سره ذخیره کړه، او زما دغه سجده هماغسې قبوله کړه، څرنگه چې تا د خپل بنده داود (عليه السلام) سجده قبوله کړې ده.²

22. تشهد

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

¹ ترمذي، 2/ 474، په: 3425 شميره، او احمد، 6/ 30، په: 24022 شميره او حاکم روايت کړی او صحيح يې بللی، ذهبي ورسره موافقه کړي، 220/1 او زیادت د همدې.

² ترمذي، 2/ 473، په: 579 شميره، او حاکم روايت کړی او ذهبي ورسره موافقه کړي ده، 219/1.

ژباړه: «ټول ژبني، بدني، او مالي عبادتونه الله جل جلاله لره دي، سلام او د الله رحمتونه او برکتونه دې وي پر تا ای پېغمبره، سلام دې وي پر مونږ او د الله پر نېکو بنده گانو، گواهي ورکوم چې له الله تعالی پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته او گواهي ورکوم چې محمد صلی الله علیه وسلم د الله بنده او رسول دی.» [۷۶۱]

۲۳ - له تشهد څخه وروسته په رسول الله صلی الله علیه وسلم

دروډ ویل

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

ژباړه: یا الله! پر محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه پر کورنۍ رحمت واوروه، لکه پر ابراهیم علیه السلام او د هغه پر کورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې. یا الله! پر محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه پر کورنۍ برکتونه واوروه، لکه پر ابراهیم - علیه السلام - او د هغه پر کورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې».^۲

1 بخاري د الفتح سره، 2 / 311، په: 831 شمیره، او مسلم، 1 / 301، په: 402 شمیره روایت کړی.

2 بخاري د الفتح سره، 6 / 408، په: 3370 شمیره، او مسلم، په: 406 شمیره روایت کړی.

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

ای الله، پر محمد - صلی الله علیه وسلم - او د هغه پر میرمنو او اولادې رحمت نازل کړه لکه څنگه چې تا د ابراهیم پر کورنۍ رحمت لیرلی، او پر محمد - صلی الله علیه وسلم - او د هغه پر میرمنو او اولادې برکتونه راولیر. له څنگه چې تا د ابراهیم پر کورنۍ برکت رالیرلی دی، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې»¹.

د وروستي تشهد پسې او له سلام اړولو مخکې دعا

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ».

ژباړه: (ای الله زه پر تا پناه نیسم د جهنم له عذابه، د قبر له عذابه، د ژوند او مرګ له فتنې او د مسیح دجال له فتنې څخه)².

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ».

ژباړه: (یا الله! زه پر تا د قبر له عذاب څخه پناه غواړم، او پناه غواړم په تا سره د مسیح دجال له فتنې څخه، او پناه غواړم

1 بخاري د الفتح سره، 6 / 407، په: 3369 شمیره، او مسلم، 1 / 306، په: 407 شمیره، او الفاظ د همدې دي.

2 بخاري، 2 / 102، په: 1377 شمیره، او مسلم، 1 / 412، په: 588 شمیره روایت کړی او الفاظ د مسلم دي.

په تا سره د ژوند او مرګ له فتنې څخه، يا الله! زه پناه نيسم پر تا له هر هغه عمل نه چې زما د گناهګاريډو او قرض دار کېډو لامل ګرځي.¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

ژباړه: (يا الله! ما پر خپل ځان ډېر ظلم کړی او له تا پرته بل څوک گناهونه نه شي ببښلی، نو ماته له خپل لوري ببښه وکړه، او پر ما مهرباني وکړه، بېشکه يوازې ته ببښوونکی او رحم کوونکی يې).²

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

ژباړه: يا الله ما ته زما هغه گناهونه وېښي چې ما مخکې کړي او هغه چې ما وروسته کړي، هغه چې ما په ښکاره کړي او هغه چې زه پکې له حد نه اوږدلی يم، او هغه چې ته پرې له ما څخه ښه خبر يې، ته مخکې کوونکی (د خبر د کارونو توفيق ورکوونکی) او (د خبر له کارونو وروسته کوونکی يې چا لره چې وغواړي) او ستا پرته د بندګۍ بل حق معبود نشته.³

«اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ».

1 بخاري، 1/ 202، په: 832 شميره، او مسلم، 1/ 412، په: 587 شميره روايت کړی.

2 بخاري، 8/ 168، په: 834 شميره، او مسلم، 4/ 2078، په: 2705 شميره روايت کړی.

3 مسلم، 1/ 534، په: 771 شميره روايت کړی.

ژباړه: "ای الله، ما سره ستا په ذکر، شکر او ښایسته عبادت کولو کې مرسته وکړه!"¹
 «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ».

ژباړه: (یا الله! زه تا ته له بخل څخه پناه دروړم، او تا ته له بزدلی څخه پناه دروړم، او پر تا پناه نیسم له دې چې بدتر بوډاوالي (زوروالي) ته ورسېږم، او د دنیا له فتنې او د قبر له عذاب څخه تا ته پناه دروړم).²
 «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ».

ژباړه: ای الله زه در څخه د جنت سوال کوم او له اور څخه درپورې پناه نیسم.³

«اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبِ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقُطُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ، وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ، وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الْإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هَذَاهُ مُهْتَدِينَ».

1 أبو داود، 2/ 86، په: 1522 شمیره، او نسائي، 3/ 53، په: 2302 شمیره روایت کړی او الباني په صحيح أبي داود، 1/ 284 کې صحيح کړی دی.

2 بخاري د الفتح سره، 6/ 35، په: 2822 او 6390 شمېرو روایت کړی.

3 أبو داود، په: 792 شمیره، او ابن ماجه، په: 910 شمیره روایت کړی او وگورئ: صحيح ابن ماجه، 2/ 328.

ژباړه: (يا الله، ستا د غيبو په علم او پر مخلوق ستا له خواکمنۍ، ما ژوندۍ وساته تر هغه چې ته پوهېږي چې ژوند زما لپاره غوره دی او ما وفات کړه؛ کله چې ته پوهېږي چې مرگ زما لپاره غوره دی، ای الله زه له تا څخه په غيب او حضور کې د ويري درلودلو سوال کوم او زه له تا څخه د خوښۍ او غصې پر مهال د حق وينا کولو توفيق غواړم، او تا ته د شتمنۍ او فقر پر مهال د رجوع کولو سوال کوم، او له تا څخه د نعمتونو د نه ختمېدلو غوښتنه کوم، او ستا څخه د سترگو د يخوالي نه پرې کېدو سوال کوم، او ستا څخه له پرېکړې وروسته د خوښۍ سوال کوم، او ستا څخه د مرگ نه وروسته د خوشحاله او هوسا ژوند غوښتنه کوم، او ستا عزتمند مخ ته د کتلو د خوند اخيستلو او ستا سره د ملاقات غوښتنه کوم، پرته له زيان رسوونکي کړاوونو او نه هم گمراه کوونکي فتنې څخه، ای الله مونږ ته په ايمان سره ښکلا راکړه، او موږ هدايت کوونکي او له هدايت موندونکي وگرځوه).¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

ژباړه: (ای الله! زه ستا څخه سوال کوم، ځکه بېشکه ته یوازې (واحد) او بې نیازه یې، هغه ذات یې چې نه ترې څوک

¹ نسائي، 3/ 54، 55، په: 1304 شميره، او احمد، 4/ 364 په: 21666 شميره روايت کړی او الباني په: صحيح النسائي کې 1/ 281 صحيح کړی دی.

پیدا شوی او نه له چا څخه پیداشوی، او هیڅ د ده بېلگه او سیال نه شته، نو ماته زما د گناهونو بښنه وکړه، بېشکه ته بښونکي مهربان ذات یې).¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ».

ژباړه: (ای الله زه له تا څخه سوال کوم، ځکه ستاینه خاص تا لره ده، له تا پرته بل حق معبود نشته [ته یوازی یې شریک نه لري] احسان کوونکی یې، ای د اسمانونو او ځمکې پیدا کوونکي او نوښتگر ذاته، ای د عظمت او عزت خاونده، ای ژوندی او سمبالوونکي ذاته، زه له تا څخه د جنت سوال کوم او له جهنم څخه تا ته پناه دروړم).²

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ».

ژباړه: (ای الله! زه له تا څخه سوال کوم، ځکه زه گواهي ورکوم چې ته الله یې، له تا پرته په حق بل معبود نشته، بېشکه ته یو او بې نیازه یې، هغه ذات یې چې نه ترې څوک پیدا

1 نسائي، 52/3، په: 1300 شمیره په خپلو الفاظو روایت کړی، او أحمد، 338/4، په: 18974 شمېره، او الباني په صحيح النسائي کې 280/1 صحيح کړی دی.

2 أهل السنن روایت کړی: أبو داود، په 1495، ترمذي، په: 3544، ابن ماجه په: 3858 او نسائي په: 1299 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 329/2.

شوي او نه دی له چا پیدا شوی او هیڅ د ده بېلګه او سیال نه شته¹].

د لمانځه له سلام ګرځولو څخه وروسته اذکار

«أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ

له الله څخه بښنه غواړم

(درې ځلې)

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ».

«ای الله، ته سلام یې، او ستا له طرفه سلامتیا ده، ته د برکت والا یې، ای د عظمت او عزت خاونده»².

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی".

[درې ځلې،]

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أُعْطِيتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ».

¹ أبو داود، 2 / 62، په: 1493، ترمذي، 5 / 515، په: 3475، ابن ماجه، 2 / 1267، په: 3857، نسائي په: 1300 شميره په خپلو الفاظو روايت كړی او أحمد په: 18974 شميره روايت كړی او ألباني په: صحيح النسائي، 1 / 280 كي روايت كړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 2 / 329، او صحيح الترمذي، 3 / 163.

² مسلم، 1 / 414، په: 591 شميره روايت كړی.

ژباړه: اى الله! هر څه چې ورکوي څوک يې مخه نشي نيولى،
 او هر څه چې له چا څخه منع کړي څوک يې نشي ورکولى،
 د شرافت او مرتبې خاوند ته ستا له عذاب څخه د هغه شرافت
 او مرتبه هېڅ ګټه نه شي رسولای.¹

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا
 نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا
 اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ».

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته، يوازي او بي شريکه دى،
 پاچايي د هغه ده او ستاينه همغه لره ده، او هغه په هر څه قادر
 دى، نشته له بدى څخه ګرځېدل او په نيکۍ توفيق ورکول مګر
 د الله په مرسته، له الله پرته بل معبود نشته، او موږ د بل چا
 عبادت نه کوو مګر د لوى الله، الله لره لورينه او غوره والى
 او نېکه ستاينه ده، نشته بل حق معبود پرته د لوى الله څخه،
 هغه ته په دين کې مخلص يو، که څه هم کافران يې بد ګڼي.²
 «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ»

ژباړه: پاکي وایم د الله تعالى، او ستاينه کوم د الله تعالى، او
 الله تعالى لوى دى.

(درې دیرش ځلي)،

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

¹ بخاري، 1/ 255، په: 844، او مسلم، 1/ 414، په: 593 شميره روايت
 کړى، او د دوو قوسونو تر منځه زياتوالى د بخاري دى، 6473 شميره.

² مسلم، 1/ 415 په: 594 شميره روايت کړى.

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی."¹

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ 4

ووايه هغه الله یو دی.

الله بې نیازه دی.

نه یې (څوک) زېږولي او نه دی (له چا) زېږول شوی دی.

او د ده هېڅوک سیال (او) برابر نشته.

[الإخلاص: 1-4].

﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾
ووايه د سباوون پر رب پناه غواړم.

د هر هغه شي له شر نه چې ده پيدا كړی دی

او د تيارې شپې له شر نه كله چې تكه توره (او خوره) شي

او په غوتو كې د پو كوونكو له شره.

¹ مسلم، 1 / 418، په: 597 روایت کړی، او پکې راځي: «مَنْ قَالَ ذَلِكَ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ غُفِرَتْ خَطَايَاهُ، وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبْدِ الْبَحْرِ». چا چې دا ذکر د هر لمانځه پسې ووايه، نو گناهونه به یې وېشل شي، که څه هم د دریاب د زگ په څېر (زیات) وي.

او د حسد کوونکي له شر نه کله چی دی حسد (شروع او بنکاره) کړي.

[سورة الفلق: 1 - 5].

﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنْ
الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ 6﴾

ووايه د (تولو) خلکو پر پالونکي پناه غواړم.

چې د خلکو پاچا دی.

په حقه د عبادت لایق دی.

د بیا بیا تلونکي راتلونکي وسوسه اچوونکي له شره.

هغه چې د خلکو په زړونو کې وسوسي اچوي.

هم له پېریانو او هم له انسانانو.

[الناس: 1-6].

د هر لمانځه پسي¹.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

1 أبو داود، 2 / 86، په: 1523 شميره، ترمذي په: 2903 شميره او نسائي،
3 / 68، په: 1335 شميره روايت كړی، او وگوره: صحيح الترمذي، 2 / 8.
او دې دريو سورتونو ته: المعوذات ويل كيږي. وگوره: فتح الباري، 9 /
62.

الله هماغه دی چې له ده پرته بل معبود نشته تل ترته
ژوندی سمبالوونکی دی، نه پرکالي پرې راځي او نه خوب،
څه چې په اسمانو کې دي او څه چې په ځمکه کې دي (ټول)
د هغه دي، دا به څوک وي چې د هغه له خوښې پرته د چا
سپارښتنه ورته وکړي؟ په هر هغه څه پوهیږي چې د دوی
مخې یا یې شاته دي، او دوی د هغه له معلوماتو هېڅ شی نه
شي راگیږولای مگر هغه چې د ده خوښه وي، کرسی یې پر
اسمانو او ځمکې پراخه ده، او د دې دواړو (ځمکې او اسمان)
ساتنه یې نه ستومانه کوي او هغه لوی اوچت ذات دی.

[البقرة سورت : ایت 255] د هر لمانځه پسي¹.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»
ژباړه: "له الله پرته (پر حقه) بل معبود نشته هغه یو دی
شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه
ده، ژوندي کول او مړه کول کوي، او هغه پر هر څه قادر
دی"

د ماښام او سهار د لمونځونو پسي لس ځلي².

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا»

¹ «چا چې د هر لمانځه پسي ولوسته، نو له مرگ پرته به یې بل هېڅ شی جنت ته د ننوتلو مانع ونه ګرځي». نسائي په عمل اليوم والليلة کې په (100) شمیره، او ابن السني په (121) شمیره روایت کړی، او ألباني په صحيح الجامع (339/5)، او سلسلة الأحاديث الصحيحة (697/2) کې په (972) شمیره صحيح ګڼلی دی.

² ترمذي، 5/ 515 په: 3474 شمیره، او أحمد، 4/ 227، په: 17990 شمیره روایت کړی، او تخریج یې په: زاد المعاد 1/ 300 کې وګوره.

ژباړه: (ای الله زه له تا څخه د ګټور علم، پاکیزه روزی، او قبول شوي عمل سوال کوم).
بَعْدَ السَّلَامِ مِنْ صَلَاةِ الْفَجْرِ.
د سهار لمانځه له سلام څخه وروسته¹⁴.

د استخاري د لمانځه دعا

جابر بن عبدالله رضي الله عنه وايي: رسول الله صلى الله عليه وسلم به موږ ته په ټولو چارو کې استخاره داسې رازده کوله، لکه څنگه چې به يې موږ ته د قرآن کریم يو سورت رازده کاوه، ويل به يې:

«إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ:

«کله چې په تاسو کې څوک د يو کار کول وغواړي نو له فرضو پرته (يعني نفل) دې دوه رکعت له مونځ وکړي او بيا دې ووايي:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَفِدُّكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ؛ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ - وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلُهُ وَأَجَلُهُ - فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلُهُ

1 ابن ماجه، په: 925 شميره، او نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 102 شميره روايت کړی، او وګوره: صحيح ابن ماجه، 152/1، او مجمع الزوائد 111/10، او په: 95 شميره کې راځي.

وَأَجَلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ
كَانَ، ثُمَّ أَرْضَنِي بِهِ».

ژباړه: "ای الله! زه له تانه مشوره او د خبر غوښتنه کوم، ستا
په کامل علم او لوی قدرت سره ستا د پرېکړې غوښتنه کوم،
او تا څخه ستا د لوی فضل غوښتنه کوم، بې له شکه چې ته په
هر څه ځواکمن یې او زما هېڅ په وس کې نشته، او ته په هر
څه ښه پوهېږې زه نه پوهیږم، او ته په پټو ډېر ښه خبردار
یې، ای الله! که ستا په علم کې داسې وي چې دا کار (د خپل
حاجت نوم به اخلي) زما لپاره زما په دین، ژوند او د پایلې له
اړخه ګټور دی، -او یا یې داسې وویل: چې په نږدې او لرې
کې- نور اته یې غوره کړه، آسان یې کړه راته، بیا راته پکې
برکت واچوه، او که ستا په علم کې داسې وي چې دا کار زما
لپاره زما په دین، ژوند او د پایلې له اړخه بد دی، -او یا یې
داسې وویل: چې په نږدې او لرې کې- نو له مایې چپ کړې،
او ماترې هم چپ کړې، او په کوم کار کې چې زما لپاره خبر
وي، هر چېرې چې وي ما پرې ښاد او خوښ کړې." ¹

هغه څوک چې له خالق څخه لارښوونه غواړي، له مومنانو
سره مشوره کوي، او په خپل کار ډاډه وي، هیڅکله به پښیمانه
نه شي. الله تعالی فرمایلي:

﴿...وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...﴾.

ژباړه: (...او په کارو کې مشوره ورسره کوه بیا چې پر
څه دې اراده ټینګه شوه نو په الله توکل وکړه...) ²

¹ بخاري، 7/ 162 په: 1162 شمیره روایت کړی.

² آل عمران سورت: 159 آیت .

د سهار او بېکا دعاګانې

ستاينه يوازې الله لره ده، درود او سلام دي وي پر هغه چا چې وروسته ترې بل نبي نشته.¹

ژباړه: زه له رڼل شوي شيطان نه په الله تعالى پورې پناه نيسم.

(اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ 255)

الله هماغه دی چې له ده پرته بل معبود نشته تل تر تله ژوندی سمبالوونکی دی، نه پرکالي پرې راځي او نه خوب، څه چې په اسمانو کې دي او څه چې په ځمکه کې دي (ټول) د هغه دي، دا به څوک وي چې د هغه له خوبنې پرته د چا سپارښتنه ورته وکړي؟ په هر هغه څه پوهیږي چې د دوی مخې یا یې شاته دي، او دوی د هغه له معلوماتو هېڅ شی نه شي راګیږولای مګر هغه چې د ده خوبنه وي، کړسۍ یې پر

1 له انس څخه مرفوع روایت دی " دا چې له هغو خلکو سره کېږم چې د سهار له لمآنځه څخه تر لمر راخو پورې د الله تعالى ذکر کوي، ماته له دې ډیر خوښ دی چې د اسماعیل علیه السلام له اولادې څخه یې څلور (مریان) آزاد کړم، او زما لپاره د هغو خلکو سره کېښاستل چې د ماز ډیګر له لمآنځه څخه تر لمر لوېدو پورې د الله تعالى ذکر کوي، له دې ډیر خوښ دي چې څلور (مریان) آزاد کړم " ابو داود په: 3667 شمیره روایت کړی، او الباني په صحیح ابو داود، 698/2 کې تایید کړی دی.

اسمانو او حُمکي پراخه ده، او د دې دواړو (حُمکي او اسمان) ساتنه يې نه ستومانه کوي او هغه لوی او چټ ذات دی.

[البقرة سورت: ایت 255]¹.

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4)

ووايه هغه الله یو دی.

الله بې نیازه دی.

نه يې (خوک) زېږولی او نه دی (له چا) زېږېدلی دی.

او نه د ده هېڅوک سیال (او) برابر شته.

[الإخلاص: 1-4].

(قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5)

ووايه د سباوون پر رب پناه غواړم.

د هر هغه شي له شر نه چې ده پيدا کړی دی

او د تيارې شپې له شر نه کله چې تکه توره (او خوره)

شي.

او په غوټو کې د پو کوونکو له شره.

¹ چا چې سهار مهال وويله نو تر بېگا به له پېريانو په امن کې شي، او چا چې بېگا مهال وويله تر سهاره به ترې په امن کې شي. حاکم روايت کړی دی، 562/1، او الباني په: صحيح الترغيب والترهيب کې 273/1 روايت کړی او نسائي او طبراني ته يې منسوب کړی، او ويلي يې دي چې: د طبراني اسناد جيد (ښه) دی.

او د حسد کوونکي له شر نه کله چی دی حسد (شروع او
بنکاره) کړي

[الفلق: 1-5].

﴿قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنْ
الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ 6﴾

ووايه د (تولو) خلکو پر پالونکي پناه غواړم.

چې د خلکو پاچا دی.

په حقه د عبادت لایق دی.

د بیا بیا تلونکي راتلونکي وسوسه اچوونکي له شره.

هغه چې د خلکو په زړونو کې وسوسي اچوي.

هم له پېریانو او هم له انسانانو.

[الناس: 1-6] (درې ځلې)¹.

«أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ
أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ
مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ
الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ».

ژباړه: مونږ سهار کړ، او پادشاهي ټوله خاص الله تعالى لره
ده او پوره ستاېنه خاص الله تعالى لره ده پرته له هغه نه بل د

¹ چا چې سهار او ماښام درې ځله وویل، دا به ورته له هر څه بسنه وکړي.
ابو داود، 322/4، په: 5082 شمیره، او ترمذي، 567/5، په: 3575
شمیره روایت کړی. او وگوره: صحيح الترمذي، 182/3.

عبادت مستحق نشته، هغه یو دی شریک نه لري، خاص هغه لره بادشاهي ده او خاص هغه لره ټولې ستاینې دي او هغه په هر شي قدرت لرونکی ذات دی، ای زما ربه! تانه د هغه خبر سوال کوم چې په دې ورځ کې دی او کوم چې د دې نه وروسته دی، او په تاسره پناه نېسم له هغه شر نه چې په دې ورځ کې دی او له هغه شر نه چې له دې ورځې وروسته دی، ای ربه! پناه غواړم په تاسره د لتی (سستی)، بوډاوالي (زوروالي)، او پناه غواړم په تاسره د دوزخ او د قبر له عذاب څخه.¹

او کله چې بیګا کړي نو وایي:

«أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ» [104].

ژباړه: مونږ بیګا کړ، او پادشاهي ټوله خاص الله تعالى لره ده او پوره ستاینه خاص الله تعالى لره ده پرته له هغه نه بل د عبادت مستحق نشته، هغه یو دی شریک نه لري، خاص هغه لره بادشاهي ده او خاص هغه لره ټولې ستاینې دي او هغه په هر شي قدرت لرونکی ذات دی، ای زما ربه! تانه د هغه خبر سوال کوم چې په دې شپه کې دی او کوم چې د دې نه وروسته دی، او په تاسره پناه نېسم له هغه شر نه چې په دې شپه کې

دی او له هغه شر نه چې له دې شپې وروسته دی، ای ربه!
پناه غواړم په تا سره د لتی (سستی)، بوداوالي (زوروالي)،
او پناه غواړم په تا سره د دوزخ او د قبر له عذاب څخه.¹
«اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ
النُّشُورُ».

ژباړه: (یا الله! مونږ - ستا پر نعمتونو او ساتنه کې - سهار
کړ، او مونږ - ستا پر نعمتونو او ساتنه کې - مو بېگا کړ. او
- په هر حالت؛ ژوند او مرګ دواړو کې په تا پناه نیسو، او له
مرګ نه وروسته ستا لوري ته بېرته پورته کېدل دي).²
او کله چې بېگا کړي نو وایي:

«اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ» [106].

ژباړه: (یا الله! مونږ - ستا پر نعمتونو او ساتنه کې - بېگا
کړ، او مونږ - ستا پر نعمتونو او ساتنه کې - مو سهار کړ. او
- په هر حالت؛ ژوند او مرګ دواړو کې په تا پناه نیسو، او له
مرګ نه وروسته ستا لوري ته بېرته درګر کېدل دي).³

«اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ
لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا
أَنْتَ».

1 مخکینی ماخذ.

2 ترمذي، 5/ 466، په: 3391 شمېره روایت کړی، او وګوره: صحيح
الترمذي 142/3.

3 مخکینی مرجع.

ژباړه: (ای الله! ته زما رب یې، له تا پرته بل معبود نشته، تا زه پیدا کړی يم او زه ستا بنده يم او زه ستا په هوکړې او وعدې تر هغه حده پابند يم چې زه یې توان لرم، زه پر تا له هر هغه څه څخه پناه غواړم چې ما کړي دي، پر ما ستا د احسان اعتراف کوم او په خپله گناه اقرار کوم، نو ما ته بښنه وکړه، ځکه چې؛ له تا پرته بل څوک گناهونه نه بښي).²¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أَشْهَدُكَ، وَأُشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»

ژباړه: (يا الله! ما سبا کړ، زه - په دې خبره - تا گواه گرځوم او ستا د عرش پورته کوونکي، او نورې ټولې پریښتې او ستا ټول مخلوقات گواه گرځوم چې بېشکه همدا ته الله یې؛ نشته دی بل معبود په حقه مگر همدا ته یې، ته یو یې او هېڅ شریک نلري، او په دې چې محمد - صلی الله علیه وسلم - ستا بنده او ستا رسول دی).

څلور ځلي³.

¹ (څوک چې دا په یقین سره د ویده کېدو پر مهال ووايي او په هغه شپه مړ شي، جنت ته به ننوځي، او همدارنگه کله چې سبا کړي)، بخاري 150/7 په: 6306 شمیره روایت کړی.

² اقرار او اعتراف کوم.

³ څوک چې دا (ذکر) سهار یا ماښام څلور ځلي ووايي، الله جل جلاله به یې له اور څخه خلاص کړي. دا حدیث ابو داود، 317/4، په: 5071 شمیره، او بخاري په الادب المفرد کې په: 1201 شمیره، او نسائي په عمل اليوم والليلة کې په: 9 شمیره، او ابن السني، په: 70 شمیره روایت کړی، شیخ ابن باز - الله تعالی دې پر رحم وکړي - د تحفة الاخبار په 23 مخ کې د نسائي او ابو داود د روایت سند ستایلی دی.

او کله چې بېگما کړي نو وايي:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أُمْسَيْتُ أَشْهَدُكَ، وَأُشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»

ژباړه: (يا الله! ما ماښام کړ، زه - پدې خبره- تا گواه گرځوم او ستا د عرش پورته کوونکي، او نورې ټولې پریښتې او ستا ټول مخلوقات گواه گرځوم چې بېشکه همدا ته الله یې؛ نشته دی بل معبود په حقه مگر همدا ته یې، ته یوازې یې او شریک نه لري، او پدې چې محمد - صلی الله علیه وسلم- ستا بنده او ستا رسول دی).

څلور ځلي¹.

«اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ».

ژباړه: (يا الله! ما؛ او ستا هېڅ مخلوق له یو نعمت سره نه دی سبا کړی مگر دا چې یوازې ستا لخوا دی، ته شریک نه لري، نو تا لره ستاینه او شکر دی)².

او کله چې بېگما کړي نو وايي:

¹ مخکینی ماخذ.

² چا چې دا اذکار سهار مهال وویل، هغه د ورځې لپاره خپل شکر ادا کړ، او چا چې ماښام مهال وویل، هغه د شپې لپاره خپل شکر ادا کړ. دا روایت ابو داود، 318/4، په: 5075 شمیره، او نسائي په عمل الیوم واللیلة کې په: 7 شمیره، او ابن السني په 41 شمیره، او ابن حبان، په ((موارد)) کې په: 2361 شمیره روایت کړی، او ابن باز - رحمه الله - د تحفة الاخیار په: 24 مخ کې د دې سند تایید کړی دی.

«اللَّهُمَّ مَا أَمْسَى بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ» [112].

ژباړه: (يا الله! ما؛ او ستا هېڅ مخلوق له يو نعمت سره نه دی ماښام کړی مگر دا چې يوازې ستا لخوا دی، ته شریک نه لري، نو تالره ستاينه او شکر دی).¹

«اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ، وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

ژباړه: «يا الله! ماته زما په بدن کې روغتيا راکړه، اى الله، ماته زما په غوږونو (اوریدو) کې روغتيا راکړه، اى الله، ماته زما په سترگو (لید) کې روغتيا راکړه. له تا پرته بل معبود نشته. اى الله! زه له کفر او فقر څخه تا پورې پناه نیسم، او تا پورې د قبر له عذاب څخه پناه نیسم، له تا پرته بل حق معبود نشته»

درې ځلې².

«حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»
ژباړه: (ما ته الله کافي دی، نشته دی هېڅ لایق د عبادت مگر هغه دی، خاص په هغه ما توکل کړی دی او هم هغه د عظیم عرش څښتن دی).

¹ مخکینی ماخذ.

² ابوداود، 324/4 په: 5092 شمیره، احمد، 42/5 په: 20430 شمیره، نسائی په عمل اليوم والليلة کې په: 22 شمیره، ابن السنی په: 69 شمیره، بخاري په الادب المفرد کې په: 701 روایت کړی - او علامة ابن باز - رحمه الله- په تحفة الاخيار کې د هغې اسناد ستايلي دی ۲۶ مخ.

اووه خُلي¹.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَامِنْ رُوعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي».

ژباړه: (يا الله زه له تا څخه په دنيا او اخرت کې د بښني او روغتيا سوال کوم، يا الله! زه له تا څخه زما په دين، دنيا، کورنۍ او مال کې د بښني او عافيت سوال کوم، يا الله! زما عورتونه (عيبونه) پټ کړه، وېره مې لرې کړه، اى الله! د مخې لخوا، د شا لخوا، له ښي طرفه، له چپ طرفه او له پاسه مې ساتنه وکړه او زه ستا په لويۍ پناه نيسم چې له لاندې طرفه ترور شم)².

«اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ».

¹ څوک چې دا ذکر سهار او ماښام اووه خُلي ووايي، الله تعالى به يې په دنيوي او اخروي چارو کې بسيا شي چې دى پکې فکر او سوچ کوي. دا حديث ابن السني په: ۷۱ شميره مرفوع روايت کړى، او ابو داود موقوف روايت کړى، ۳۲۱/۴ په: ۵۰۸۱ شميره روايت کړى، د دې حديث سند د شعيب او عبدالقادر الارناؤوط لخوا صحيح بلل شوى، وگوره: زاد المعاد، ۳۷۶/۲.

² أبو داود، په: 5074 شميره، او ابن ماجه په: 3871 شميره روايت کړى او وگوره: صحيح ابن ماجه، 332/2.

ژباړه: (ای الله په پټو اوبښکاره وو پوه ذاته، د آسمانونو او حُمکې پیدا کوونکيه! د هر شي څښتن او مالک ذاته! زه گواهي ورکوم چې پر حقه بل معبود نشته مگر ته يي، زه پر تا د خپل نفس له شر څخه - چې په بدۍ امر کوونکی دی - پناه نیسم او پر تا د شیطان له شر او شرک څخه پناه نیسم- يعني چې شر او شرک کولو ته مې وېلي- او پر تا پناه نیسم له دې څخه چې په خپله بدې وکړم او يا بل مسلمان ته د بدۍ رسولو سبب وگرځم).¹

«بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

ژباړه: (د هغه الله په نوم، چې ضرر نشي رسولی د هغه له نوم سره هيڅ يو شی نه پر حُمکه او نه په آسمان کې، او هغه اورېدونکی او پوه دی).

درې ځلې.²

«رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا»
 «راضي يم چې الله تعالى مې پالونکی (رب) دی، اسلام مې دين دی، او محمد صلى الله عليه وسلم مې پيغمبر دی.»

1 ترمذي په: 3392 شميره او أبو داود په: 5067 شميره روايت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 142/3.

2 څوک چې دا ذکر درې ځلې سهار او درې ځلې بېگا مهال ووايي، هيڅ شی به هغه ته زیان ونه رسوي. دا حديث ابو داود، 323/4، په: 5088 شميره، ترمذي، 465/5، په: 3388 شميره، ابن ماجه په: 3869 شميره، او احمد په: 446 شميره روايت کړی دی. وگوره: صحيح ابن ماجه، 332/2، او د دې سند د علامه ابن باز - رحمه الله - لخوا په تحفة الاخير، 39 مخ کې حسن بلل شوی دی.

درې ځلي¹.

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ وَلَا تَكُنْ لِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةً عَيْنٍ».

ژباړه: "ای تل ژوندي (ذاته)! ای د چارو سمبالوونکي (ذاته)! ستا په رحمت سره مرسته غواړم، زما ټولې چارې را سمې کړه، او ما د سترگو د رپ په اندازه هم ځان ته مه پرېږده"².

«أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ: فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيْهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ».

ژباړه: موږ سبا کړ، او پادشاهي الله رب العالمين لره ده، ای الله! زه ستا څخه د دې ورځې د خبر سوال کوم، د دې ورځې د فتحې، ملاتړ، روښنایي، برکت او هدایت او تا پورې له هغه شر څخه پناه نیسم چې په دې ورځ کې دی او له دې ورځې وروسته دی.³

¹ څوک چې دا ذکر درې ځلي سهار او درې ځلي بیګامهال ووايي، نو د قیامت په ورځ د هغه راضي کول پر الله حق دی. احمد، 4/337، په: 18967 شمیره، او نسائي په عمل الیوم و اللیلة کې په: 4 شمیره، او ابن السني په: 68 شمیره، او ابو داود، 4/318، په: 1531 شمیره او ترمذي، 5/465، په: 3389 شمیره روایت کړی، او ابن باز - رحمه الله - په تحفة الاخيار، 39 مخ کې حسن بللی دی.

² حاکم روایت کړی او صحیح کړی او ذهبي ورسره موافقت کړی دی، 1/273. 545/1. وګوره: صحیح الترغیب و الترہیب، 1/273.

³ أبو داود، 4/322، په: 5084 شمیره روایت کړی، او شعيب او عبد القادر الأرناؤوطي د زاد المعاد په تحقیق کې اسناد حسن بللی دی، 2/373.

او کله چې بېگا کړي نو وايي:

«أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمَلِكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ اللَّيْلَةِ: فَتَحَهَا، وَنَصَرَهَا، وَثَوَّرَهَا، وَبَرَكَتَهَا، وَهُدَاهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا».

ژباړه: موږ بېگا کړ، او پاچاهي الله رب العالمين لره ده، ای الله! زه ستا څخه د دې شپې د خبر سوال کوم؛ د دې د فتحي، ملاتړ، روښنايي، برکت او هدايت، او تا پورې له هغه شر څخه پناه نيسم چې په دې کې دی او له هغه شر څخه چې له دې شپې وروسته دی.¹

«أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».

ژباړه: «موږ له اسلامي فطرت، د اخلاص له کلمې، زموږ د نبي صلی الله علیه وسلم له دین، او زموږ د پلار ابراهيم عليه السلام له حنيفي ملت سره سبا کړ (يعني له شرک څخه توحيد ته مایل)؛ او حال دا چې هغه له مشرکانو څخه نه و.»²

او کله چې بېگا کړي نو وايي:

«أَمْسَيْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».

1 مخکینی ماخذ.

2 أحمد په: 3/ 406، او 407 کی په: 15360 او : 15563 شمیرو روایت کړی، او ابن السني په: عمل اليوم والليلة کې په: 34 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الجامع، 209/4.

ژباړه: «مور له اسلامي فطرت، د اخلاص له کلمې، زموږ د نبي صلی الله علیه وسلم له دین، او زموږ د پلار ابراهیم علیه السلام له حنیفي ملت سره بیګا کړ (یعنې له شرک څخه توحید ته مایل)؛ او حال دا چې هغه له مشرکانو څخه نه و.»¹
 «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»

ژباړه: "پاکي وایم د الله تعالی په ستاینې د هغه" (سل خلی)².

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی."

لس خلی³، او یا یو خُل د سستی په وخت کې⁴.

¹ مخکېنی مرجع.

² څوک چې دا ذکر سهار او ماښام مهال سل خلی ووايي، نو د قیامت په ورځ به هېڅوک له ده څخه د غوره عمل سره نه راځي لکه دی چې ورسره راغلی، البته پرته له هغه چا چې ده ته ورته او یا یې له ده زیات عمل کړی وي. مسلم، 2071/4، په: 2692 شمیره روایت کړی.

³ نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 24 شمیره روایت کړی او وګوره: صحيح الترغيب والترهيب، 272/1، او تحفة الأخيار د ابن باز -رحمه الله-، 44 مخ، او فضيلت يې په: 146 مخ، او 255 شمیره حديث کې وګورئ.

⁴ أبو داود، په: 5077 شمیره، ابن ماجه په: 3798 شمیره، او احمد په: 8719 شمیره روایت کړی او وګوره: صحيح الترغيب والترهيب، 270/1 او صحيح أبي داود، 957/3، او صحيح ابن ماجه، 331/2، او زاد المعاد، 377/2.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی"

(سل خُلی) کله چې سبا شي¹.

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزَنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»

ژباړه: «د الله پاکي -بیانوم- د هغه د مخلوقاتو د شمېر په اندازه، د الله پاکي -بیانوم- تر هغه چې هغه پرې راضي شي، د الله پاکي -بیانوم- د هغه د عرش د دروندوالي په اندازه، د الله پاکي -بیانوم- د هغه سیاهی (رنگ) په اندازه چې د هغه کلمې پرې لیکل کيږي».

درې خُلی کله چې سهار شي².

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُنْقَبِلًا»
ژباړه: (ای الله زه له تا څخه د ګټور علم، پاکیزه روزی، او قبول شوي عمل سوال کوم).

¹ " «څوک چې دا ذکر په ورځ کې سل خُلی ووايي، د لسو غلامانو د آزادولو ثواب ورته لري، او سل نیکی به ورته ولیکل شي، سل بدی به ترې پاکي شي، او په هغه ورځ به تر بېګا پورې له شیطان څخه په امن کې وي. هېڅوک به د هغه څه څخه له غوره عمل سره نه راځي لکه دی چې ورسره راغلی دی، مګر هغه څوک چې له ده یې عمل ډیر وي.» بخاري، 95/4، په: 3293، او مسلم په: 2071/4، کې په: 2691 شمیره روایت کړی. "
² مسلم په: 2090/4 کې په: 2726 شمیره روایت کړی دی.

کله چې سبا کړي¹.
 «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»
 ژباړه: له الله تعالى څخه بښنه غواړم او هغه ته توبه وباسم.
 په ورځ کې سل ځلي².
 «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»
 ژباړه: «د الله په بشپړو کلمو سره پناه نیسم د هر هغه شي له شر څخه چې هغه پيدا کړي»
 درې ځلي کله چې ماښام شي³.
 «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ»
 ژباړه: «ای الله! زموږ پر نبي محمد صلی الله علیه وسلم رحمت او سلام وورو»
 لس ځلي⁴.

1 ابن السني په: عمل اليوم والليلة کې په: 54 شمیره، او ابن ماجه په: 925 شمیره روایت کړی، او عبد القادر او شعيب الأرنؤوط يې د زاد المعاد په تحقيق کې اسناد حسن بللی، 375/2، او تخريج يې په: 73 شمیره وړاندې تېر شوی دی.

2 بخاري له الفتح سره په: 101 / 11 کې په: 6307 شمیره روایت کړی او مسلم، 2075 / 4 په: 2702 شمیره روایت کړی.

3 څوک چې دا ذکر ماښام مهال درې ځلي ووايي، هغه ته به زهر او يا د زهرجنو څښنده وو چپل زیان ونه رسوي. دا حديث احمد، 290/2 په: 7898 شمیره او نسائي په عمل اليوم والليلة کې په: 590 شمیره او ابن السنني په: 68 شمیره روایت کړی. وگوره: صحيح الترمذي، 187/3، صحيح ابن ماجه، 266/2، او تحفة الاخيار د ابن باز، 45 مخ.

4 ((څوک چې سهار او ماښام مهال پر ما لس ځلي درود ووايي نو د قيامت په ورځ به زما له شفاعت څخه برخمن شي)) طبراني په دوو سندونو روایت کړی.

د خوب اذکار

دواړه لاسونه لپه کوي بیا پکې لاندې اذکار لولي او چف کوي:

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُوًا أَحَدٌ 4)

ووايه هغه الله یو دی.

الله بی نیاز دی 2

نه یې (څوک) زیږولي او نه دی (له چا) زیږول شوی دی
او دده هېڅوک سیال (او) برابر نشته. [الإخلاص: 1-4].

(قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ الْنَّفَّاثِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5)
ووايه د سبلاوون پر رب پناه غواړم.

د هر هغه شي له شر نه چې ده پیدا کړی دی

او د تیاري شپې له شر نه کله چې تکه توره (او خوره)
شي

او په غوتو کې د پو کوونکو له شره.

او د حسد کوونکي له شر نه کله چې دی حسد (شروع او
بنکاره) کړي

[الفلق: 1-5].

کړی دی: چې یو یې جید دی. وگوره: مجمع الزوائد، 120/10، او صحیح
الترغیب و الترہیب، 273/1.

(قُلْ أَغُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنْ
الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ 6)

ووايه د (تولو) خلکو پر پالونکي پناه غواړم.

چې د خلکو پاچا دی.

په حقه د عبادت لایق دی.

د بیا بیا تلونکي راتلونکي وسوسه اچوونکي له شره.

هغه چې د خلکو په زړونو کې وسوسې اچوي.

هم له پېریانو او هم له انسانانو.

[الناس: 1-6]

بیا تر هغه ځایه دواړه لاسونه پر ځان راکاږي چې کولی
شي پرې یې راکاږي، له سر څخه پیل کوي، بیا مخ او د بدن
مخکې برخه (دا کار درې ځلې کوي)¹.

(اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ 255)

ژباړه: «الله هماغه دی چې له ده پرته بل معبود نشته تل
ترتله ژوندی سمبالونکی دی، نه پرکالي پرې راځي او نه
خوب، څه چې په اسمانو کې دي او څه چې په ځمکه کې دي

¹ بخاري د الفتح سره په: 9/ 62 کې په: 5017 شمیره او مسلم په: 2192
شمیره روایت کړی.

(ټول) د هغه دي، دا به څوک وي چې د هغه له خوښې پرته د چا سپارښتنه ورته وکړي؟ په هر هغه څه پوهیږي چې د دوی مخې یا یې شاته دي، او دوی د هغه له معلوماتو هېڅ شی نه شي راگیږولای مگر هغه چې د ده خوښه وي، کرسی یې پر اسمانو او ځمکې پراخه ده، او د دې دواړو (ځمکې او اسمان) ساتنه یې نه ستومانه کوي او هغه لوی اوچت ذات دی».

[البقرة سورت: آیت 255]¹

﴿إِٰمَنَ الرُّسُلُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يُفَرِّقُونَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ 255 لَا يَكْلِفُ اللّٰهُ نَفْسًا ۖ إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۖ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۖ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ 256﴾

ژباړه: «پیغمبر صلی الله علیه وسلم پر هغه څه ایمان راوړی دی چې د هغه درې له خوا پر هغه نازل شوی دی او هغوی هم (ایمان راوړی) چې مومنان دي، دوی ټولو پر الله، د هغه پر پرېښتو، د هغه پر کتابونو او د هغه پر پیغمبرانو (عليهم السلام) ایمان راوړی دي، (او د هغوی وینا دا ده

¹ «څوک چې دا د ویده کېدو پر مهال ولولي، نو د الله تعالی له لوري به پرې ساتونکی وگمارل شي او تر سهاره پورې به هېڅ شیطان ورته نږدې نه شي». بخاري د الفتح سره (4/487) شمېره (2311) روایت کړی.

چې:) موږ د الله د پيغمبرانو ترمنځ توپير نه کوو، موږ حکم واورېده او اطاعت مو ومانه ای الله! موږ ستا څخه د گناه د بښنې غوښتونکي یو او همدا ستا لوري ته زموږ درتگ دی.»

الله هېڅ ساکښ ته د هغه له وسي پورته مسؤولیت نه متوجه کوي چا چې څه بڼه کړيدي، د هغه گټه د هماغه ده او چا چې څه بدې کړېده، د هغه گناه پر هماغه ده. (مؤمنانو! تاسې داسې دعا وکړئ) ای زموږ ربه! که له موږ څخه څه هېره او خطا شوې وي، موږ پرې مه نیسه، ای ربه! پر موږ هغه پېټی مه ږده چې له موږ څخه پر مخکېنېو خلکو دي ایښی و. زموږه ربه! د کوم پېټي پورته کولو چې په موږ کې وس نشته، هغه پر موږ مه ږده، له موږ سره اساني وکړه، زموږ (له گناهونو) څخه تېر شه، پر موږ رحم وکړه، ته زموږ کار جوړوونکی یې، د کافرانو په مقابل کې زموږ مرسته وکړه.

[البقره سورت: ۲۸۵-۲۸۶ آیت] ۱.

«بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنِّي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمَسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ».

1 «څوک چې دا دوه آيتونه په شپه کې ولولي ورته بښنه کوي». بخاري له الفتوح سره، 9 / 94، په: 4008 شميره، او مسلم، 1 / 554، په: 807 شميره روايت کړی.

ژباړه: (ای ربه ستا په نوم¹ می اړخ ولگاوه، او ستا په نوم یې پورته کوم، نو که زما روح دې قبض کړ؛ پرې ورحمېره،² او که دې پرېښود؛ نو ویې ساته په هغه څه سره چې د خپلو نیکو بندگانو ساتنه پرې کوي).

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاعْفُ رُ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ».

ژباړه: «ای الله تا زما نفس پیدا کړی او ته یې وفاتوي، مرګ او ژوند یې ستا په واک کې دي، نو که دې ژوند ورکړ، ساتنه یې وکړه او که دې راڅخه واخېست، بېښه ورته وکړه، ای الله زه ستا څخه د سلامتیا سوال کوم».³
«اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ».

1 " «که له تاسو څخه څوک له خپل بستر څخه پورته شي او بيا بيرته ورته راشي، نو هغه دې د خپلې جامې (يا څادر) په څنډه درې ځلې وڅنډي، او د الله نوم دې پرې ياد کړي، ځکه هغه نه پوهيږي چې وروسته يې پرې څه پرېښودل، او کله چې ويده کيږي نو ودي وايي:...» حديث، [او د : بَصِيْفَة ازاره معنا ده: څنډه يې چې غاړې طرف ته وي]. النهايه في غريب الحديث و الاثر (صَنَّفَ).

2 بخاري له الفتح سره، 11/ 126، په: 6320 شميره. او مسلم، 4/ 2084، په: 2714 شميره روايت کړی.

3 مسلم په: 4/ 2083 کې په: 2712 شميره روايت کړی، او احمد په خپلو الفاظو سره په: 2/ 79، کې په: 5502 شميره روايت کړی.

يا الله! په هغه ورځ مې ستا له عذابه وژ غوره چې خپل بندگان
 راپورته کوي.²¹
 «يَا سَمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتْ وَأَحْيَا».
 ژباړه: «يا الله! ستا په نوم مرم (ويده کيرم) او ستا په نوم
 راژوندى کيرم (له خوبه راپاخيرم).³
 «سُبْحَانَ اللَّهِ
 "پاکي ده الله تعالى لره"
 (ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ)،
 (درې دېرش ځلې)،
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 او ستاينه الله لره ده
 (ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ)،
 " (درې دېرش ځلې)،"
 وَاللَّهُ أَكْبَرُ
 "او الله ډېر لوى دى"
 (أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ)».

1 أبو داود په خپلو الفاظو روايت کړى، 4 / 311، په: 5045 شميره، او
 ترمذي په: 3398 شميره، او وگوره: صحيح الترمذي، 3 / 143، او صحيح
 أبي داود، 3 / 240.

2 " ((کله چې به رسول الله - صلى الله عليه وسلم - غوښتل چې ويده شي، نو
 خپل بنى لاس به يې د خپل مخ لاندې کېښود او بيا به يې ويل: (...)) حديث.
 3 بخاري له الفتح سره په: 11 / 113 کې په: 6324 شميره روايت کړى،
 او مسلم، 4 / 2083، په: 2711 شميره.

"(څلور دېرش ځلې)¹."

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْأَرْضِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ».

ژباړه: (ای د اوو آسمانونو، ځمکې او د لوی عرش ربه! زموږ او د هر شي ربه، د داني او زړې چوونکيه، د تورات، انجيل او فرقان نازلوونکيه، پناه دروړم تاته د هر هغه شي له شر نه چې ته يې له تندي څخه نيونکي يې، يا الله! ته اول يې له تا مخکې څه نشته، ته آخر يې له تا وروسته څه نشته، ته لور يې له تا پورته څوک نشته، او ته باطن يې (په ټولو چارو له هر چا ښه عالم يې) له تا بل باطن ذات نشته؛ زموږ څخه پور پرې کړه، او موږ له غريبۍ شتمن کړه)².

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَأَوَانَا، فَكَم مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤَيٍّ».

ژباړه: «د الله ستاينه ده چې موږ ته يې خواړه او څښاک راکړل او زموږ لپاره کافي شو او موږ ته يې سرپناه راکړه؛

1 څوک چې دا ذکر د ويده کېدو پر مهال ووايي، نو دا ورته له يو خادم څخه غوره دي (چې چارو ته يې پاملرنه وکړي). بخاري د الفتح سره، 71/7، په: 3705 شميره، او مسلم، 2091/4، په: 2726 شميره روايت کړی.

2 مسلم، 4/ 2084 په: 2713 شميره روايت کړی.

خومره ډير دي هغه خلک چې نه کافي لرونکی لري او نه سرپناه ورکوونکی!». ¹

«اللَّهُمَّ عَالَمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرَفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ».

ژباړه: (ای الله په پټو او ښکاره وو پوه ذاته، د آسمانونو او ځمکې پيدا کوونکيه! د هر شي څښتن او مالک ذاته! زه گواهي ورکوم چې پر حقه بل معبود نشته مگر ته يي، زه پر تا د خپل نفس له شر څخه -چې په بدۍ امر کوونکی دی- پناه نيسم او پر تا د شيطان له شر او شرک څخه پناه نيسم -يعني چې شر او شرک کولو ته مې ويلي- او پر تا پناه نيسم له دې څخه چې په خپله بدې وکړم او يا بل مسلمان ته د بدۍ رسولو سبب وگرځم). ²

«يَقْرَأُ (الْم) تَنْزِيلَ السَّجْدَةِ، وَتَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ».
((الْم) تَنْزِيلَ السَّجْدَةِ، او: تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ)) ³.
سورتونه به ولولي.

«اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَقَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَالْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ

¹ مسلم، 4/ 2085، په: 2715 شميره روايت كړی.

² أبو داود، 4/ 317، په: 5067 شميره او ترمذي، په: 3629 شميره روايت، او وگوره: صحيح الترمذي 142/3.

³ ترمذي، په: 3404 شميره، او نسائي په: عمل اليوم والليلة كي په: 707 شميره روايت كړی او وگوره: صحيح الجامع 255/4.

وَلَا مَنَجًا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ».

ژباړه: «ای الله! ۱ خان مي تاته سپارلی، خپله چاره مي تاته سپارلي، مخ مي تاته اړولی او شا مي تاته در سپارلي تاسره د ميني او ستا د ويري له امله، له تا پرته بل هېڅ پناه حای او د ژغورني حای نشته، ما ستا پر هغه کتاب ايمان راوړی چې تا نازل کړی، او ستا په هغه پیغمبر چې تا رايرلی» ۲.

په شپه کې د اړخ اړولو پر مهال دعا

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ».

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته، هغه یو دی، پر ټولو ځواکمن دی، د اسمانونو او ځمکي او د هغو ټولو شیانو رب دی چې د دوی په منځ کې دي، غالب او زیات بخښونکی ذات دی." ۳

1 ((کله چې بستر ته لاړې، نو د لمانځه په څېر اودس وکړه، بیا په بني اړخ پریوځه، او همدا دعا ووايه: (...)) حدیث.

2 رسول الله - صلى الله عليه وسلم - هغه چا ته چې دا انکار ووايي ویلي: «که چېرته مړ شوی، نو په فطرت مړ شوی یي» بخاري د الفتح سره، (113/11)، په: (6313)، او مسلم، (2081/4)، په: (2710) شمیره روایت کړی.

3 دا دعا هغه مهال وایي چې په شپه کې له یوې خوا څخه بلې خوا ته په اړخ اوړي، دا حدیث حاکم روایت کړی، ذهبي صحیح بللی او موافقه یي ورسره کړې ده، 540/1، او نسائي په عمل الیوم والليلة کې په: 202، او ابن السني په: 757 شمیره روایت کړی. وگوره: صحیح الجامع، 213/4.

په خوب کې د وېرې او له یوازې والي څخه د خوریدونکو کسانو

لپاره دعا

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ».

ژباړه: «د الله تعالى په بشپړو کلمو سره پناه نیسم د هغه له غصې، سزا او د هغه د بندګانو له شر او د شیطانونو له وسوسو څخه او دا چې (شیطانان) زما په چارو کې راګډ شي».¹

هغه څوک به څه کوي کله چې بد خوب وګوري

((خپل چپ اړخ ته به درې ځلې لیاړې تو کړي)) (او درې ځلې به ووايي).²

((د شیطان او د هغه څه له شر څخه به په الله تعالى پناه غواړي چې لیدلی یې دی)) (درې ځلې).³
((هیچاته به یې نه وایي)).⁴

((په کوم اړخ چې وي، په بل اړخ به واوړي)).⁵

((که وغواړي نو لمونځ دې وکړي)).⁶

1 أبو داود، 4 / 12، په: 3893 شمیره، او ترمذي په: 3528 شمیره روایت کړی او وګوره: صحيح الترمذي، 3 / 171.

2 مسلم، 4 / 1772 په: 2261 شمیره روایت کړی.

3 مسلم، 4 / 1772، 1773، په: 2261، او 2262 شمیرو روایت کړی.

4 مسلم، 4 / 1772 په: 2261 او 2263 شمیرو روایت کړی.

5 مسلم، 4 / 1773، په: 2261 شمیره روایت کړی.

6 مسلم په: 4 / 1773 کې په: 2263 شمیره روایت کړی.

د وترو د قنوت دعا

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أُعْطِيتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قُضِيَْتَ؛ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ».

ژباړه: «ای الله ما ته هدایت وکړه د هغه خلکو تر منځه چې تا ورته هدایت کړی، او ما ته د هغه خلکو تر منځه عافیت راکړه چې تا هغوی ته عافیت ورکړی، او د هغه خلکو تر منځه زما پالنه وکړه چې تا د هغوی پالنه کړې ده، او ماته په هغه څه کې برکت راکړه چې تا راکړي دي، او ما له هغه شر څخه وژغوره چې تا فیصله کړی دی، هغه کس نه سپک کيږي چې تا د هغه پالنه کړي وي، ته د برکت او لوړ مقام والا یې»¹.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ».

ژباړه: (یا الله زه پناه غواړم ستا په رضا سره ستا له غصې نه، او ستا په عفوې (بېننې) سره ستا له سزا نه، او ستا څخه

1 سنن اربعه او احمد، دارمي او بیهقي روایت کړی: ابوداود په: 1425، ترمذي په: 464، نسائي په: 1744، ابن ماجه په: 1178، أحمد په: 1718 شمیره روایت کړی، دارمی په 1592 شمیره او حاکم په 172/3 بیهقي، 209/2، او هغه څه چې د دوو قوسونو تر منځ دي د بیهقي لخوا دي. وگوره: صحیح الترمذي، 144/1، او صحیح ابن ماجه 194/1، او ارواء الغلیل د الباني، 172/2.

پر تا پناه غوارم، زه ستا پوره ستاينه نه شم کولی، ته هماغسي
 يي لکه څنگه چي تا د خپل ځان ستاينه کړي ده).¹
 «اللَّهُمَّ إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُكَ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ،
 نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحِقٌ،
 اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَغِيثُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْحَمْدَ، وَلَا نَكْفُرُكَ،
 وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مِنْ يَكْفُرُكَ».

ژباړه: (يا الله! موږ يوازې ستا عبادت کوو، ستا لپاره لمونځ
 او سجده کوو، ستا لور ته (په عبادت او طاعت سره) بېره
 کوو، ستا درحمت هيله لرو او ستا له عذابه وپرېږو، په حقيقت
 کې ستا عذاب کافرانو ته رسيدونکی دی، يا الله! موږ له تا
 مرسته غواړو، ستا څخه بېننه غواړو او په بڼه توگه ستا
 ستاينه کوو، موږ په تا کفر نه کوو، په تا ايمان لرو، موږ ستا
 اطاعت کوو، او هغه کسان پرېږدو چې له تا څخه انکار
 کوي))².

له وترو څخه د سلام گرځولو وروسته اذکار

«سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ»

«پاکي ده سپېڅلي پاچا لره»

1 د څلورو سننو خاوندانو روايت کړی او احمد: أبو داود په: 1427 شميره،
 ترمذي په: 3566 شميره، نسائي په: 1746 شميره، ابن ماجه په: 1179
 شميره، او احمد په: 751 شميره روايت کړی. وگوره: صحيح الترمذي،
 180/3، او صحيح ابن ماجه، 194/1، او الإرواء، 175/2.

2 بيهقي په السنن الکبری کې روايت کړی او اسناد يې صحيح گڼلې، 211/2،
 او شيخ ألباني په إرواء الغلیل کې ويلي: ((وهذا إسناد صحيح)) يعني دا
 اسناد صحيح دی، 170/2. او داله عمر رضي الله عنه څخه موقوف روايت
 دی.

ثلاث مرّات

درې ځلي

والتَّالِثَةُ يَجْهَرُ بِهَا وَيَمُدُّ بِهَا صَوْتَهُ يَقُولُ:

او درېمه يې په لوړ اواز وايي او خپل اواز پرې اوږدوي،
وايي:

«رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

"د ملاېکو او روح رب".¹

د اندېښنې او غم پر مهال دعا

«اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَّتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَتُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي».

ژباړه: (يا الله! زه ستا بنده، ستا د بنده او ستا د وينځي زوی يم، زما نښه (د تندي ويننتان) ستا په لاس کې دي، ستا حکم پر ما جاري دی، ستا پرېکړه زما په اړه عادلانه ده، ستا په ټولو هغو نومونو له تا څخه سوال کوم، چې تا پرې خپل ځان نومولی، او يا دې له خپلو بندگانو څخه چاته بنودلي او يا دې په خپل کتاب کې راېږلي او يا دې په پټ علم کې له ځان سره ساتلي، دا چې قرآن کریم زما د زړه پسرلی، او زما د سينې

1 نسائي روايت کړی، 3/ 244، په: 1734 شميره، او دارقطني، 2/ 31، او نورو، او د دوو قوسونو تر منځه زياتد د دارقطني دی 2/ 31، په 2 شميره، او اسناد يې صحيح دي، وگوره: زاد المعاد د شعيب الأرنؤوط او عبدالقادر الأرنؤوط په تحقيق سره، 1/ 337.

رڻا او زما د غمونو لري کونکي او زما د مصيبت او پرېشاني له منځه وړونکي وگرځوه.¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ».

ژباړه: (ای الله! زه له پرېشاني، غم، کمزوري او لتی، بخل او بزدلی، او د پور له شدت، او د خلکو د قهر او تسلط څخه تاته پناه وړم).²

د سخت خفکان پر مهال دعا

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ».

ژباړه: (نشته د عبادت وړ پر حقه پرته له لوی او زغم لرونکي ذات څخه، نشته د عبادت وړ په حقه سره پرته له الله تعالی څخه، چې د لوی عرش څښتن دی، نشته د عبادت وړ پرته له الله تعالی څخه، چې د آسمانونو، ځمکې او د عزتمن عرش رب دی).³

«اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

1 أحمد په: 1 / 391 کي په: 3712 شميره روايت کړی، او ألباني په: سلسلة الأحاديث الصحيحة کي صحيح کړی دی، 1 / 337.

2 بخاري (7 / 158) په 2893 شميره روايت کړی چې رسول صلی الله عليه وسلم به دا دعا زياته ويله، وگوره: بخاري د الفتح سره (11 / 173)، او په 89 مخ کي به هم په: 137 شميره راشي.

3 بخاري، 7 / 154، په: 6345 شميره، او مسلم، 4 / 2092، په: 2730 شميره روايت کړی.

ژباړه: (ای الله! زه ستا د رحمت هیله لرم، نو ما د سترگو د رپ په اندازه هم ځان ته مه پرېږده، او زما ټولې چارې سمې کړه، له تا پرته بل معبود نشته).¹
 «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ».
 ژباړه: (نشته هېڅ لایق د عبادت مگر ته یې، ته پاک یې، بېشکه هم زه له ظالمانو څخه یم).²
 «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا».
 ژباړه: «الله، الله مې رب دی، هېڅ شی ورسره نه شریکوم».³

د دښمن او د واک او ځواک د خاوند سره د مخ کېدو دعا

«اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ».
 ژباړه: «یا الله موږ تا د دوی د سپنو پر وړاندې ګرځوو، او پر تا د دوی له بدیو څخه پناه غواړو. (یعنې موږ د دوی له شر څخه وژغوره)».⁴
 «اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضْدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أَقَاتِلُ».

1 أبو داود، 4 / 324، په: 5090، او أحمد، 5 / 42، په: 20430 شمیره روایت کړی او الباني په: صحيح أبي داود، 3 / 959 کې حسن ګڼلی دی.

2 ترمذي، 5 / 529، په: 3505 شمیره او حاکم روایت کړی او صحيح يې ګڼلی او ذهبي ورسره موافقه کړې ده 505/1، او وګوره: صحيح الترمذي، 168/3.

3 أبو داود، 2 / 87، په: 1525 شمیره او ابن ماجه په: 3882 شمیره روایت کړی او وګوره: صحيح ابن ماجه، 2 / 335.

4 أبو داود، 2 / 89، په: 1537 شمیره روایت کړی او حاکم صحيح کړی او ذهبي ورسره موافق دی، 2 / 142.

ژباړه: اى الله ته مې ځواک يې او ته مې مرستندوى يې، ستا په مرسته له يو حالت نه بل ته اوړم، او ستا په مرسته بريد کوم او ستا په مرسته جگړه کوم.¹
 «حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ».

ژباړه: مونږ لره الله کافي دى او هغه ډېر ښه ذمه وار دى.²

د هغه چا لپاره دعا چې د واکمن له ظلم څخه وېرېږي

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ، وَأَحْزَاهِ مِنْ خَلَائِفِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

ژباړه: "اى الله! د اوو اسمانونو او د لوى عرش څښتنه؛ د فلاني د زوى فلاني او د هغه د لښکرو پر وړاندې مې ساتونکى او مرستندوى شه چې ستا له مخلوقاتو څخه دې، له دې چې پر ما برلاسى شي او يا راباندې ظلم وکړي؛ ستا گاونډى (ساتنه) غالب دى، او ستا ستاينه لويه ده، او له تا پرته بل حق معبود نشته".³

«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلَانٍ، وَجُنُودِهِ وَأَتْبَاعِهِ

1 أبو داود په: 42/3 کې په: 2632 شميره، او ترمذي، 5/572، په: 3584 شميره روايت کړى او وگوره: صحيح الترمذي، 3/183.

2 بخاري، 5/172، په: 4563 شميره روايت کړى.

3 بخاري په الأدب المفرد کې په: 707 شميره روايت کړى او ألباني په: صحيح الأدب المفرد کې په: 545 شمېره صحيح کړى دى.

وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ
تَنَافُوكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»

ژباړه: (الله تر ټولو لوی دی، الله د خپلو ټولو مخلوقاتو څخه
خواکمن او پرې برلاسی دی، الله تر هغه څه ډېر خواکمن دی
چې زه ترې ویره لرم او ډډه ترې کوم، هغه الله ته پناه وړم
چې له هغه پرته بل حق معبود نشته، هغه ذات چې اووه
آسمانونه یې مضبوط نیولي، له دې چې پر ځمکه راپریوځي
مګر د هغه په اجازې، (ای الله! تاته ستا) د فلاني بنده او د
هغه د لښکرو او پېروانو او ملاتړو له شر څخه پناه دروړم،
هغه که له پېریانو څخه وي یا له انسانانو څخه، ای الله د هغوی
له شر څخه مې ساتونکی شي، ستا شان ډیر لوړ او ستا مل
برلاسی او ساتلی شوی دی، ستا نوم ډېر اوچت دی، او له تا
پرته بل برحق معبود نشته.

ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

درې ځلې¹.

دښمن ته ښېراوې کول

«اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ
اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ».

ژباړه: ((ای الله، د کتاب نازلوونکی او په حساب کې چټک
ذاته، ډلو ته ماتې ورکړه، ای الله! هغوی ته ماتې ورکړه او
هغوی ولرزوه))².

1 بخاري په الأدب المفرد کې په: 708 شمېره روایت کړی او ألباني په:
صحيح الأدب المفرد کې په: 546 شمېره صحيح کړی دی .

2 مسلم، 3 / 1362، په: 1742 شمېره روایت کړی.

څوک چې له یوې قوم څخه ویره ولري نو څه به وایي؟

«اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ».

ژباړه: «ای الله! په هر ډول چې ته وغواړې، د دوی په وړاندې زما لپاره کفایت وکړه.»¹

د هغه چا دعا چې په ایمان کې ورته وسوسه پېدا شوي وي

په الله تعالی پنا غواړي،² وایي: ژباړه: "زه له رتل شوي شیطان نه په الله تعالی پورې پناه نیسم."

له هغې وسوسې به ځان خلاصوي چې ورته پېدا شوي ده.³
(وايي به:

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ).

په الله او د هغه په رسولانو مي ایمان راوړی.⁴
د الله تعالی دا وینا لولي:

(هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ 3)

ژباړه: هغه لومړنی، وروستی، ښکاره او پټ دی او همغه په هر څه ښه پوه دی. "[الحديد سورت: 3 آیت 5]."

1 مسلم، 4/ 2300، په: 3005 شمیره روایت کړی.

2 بخاري د الفتح سره، 6/ 336 په: 3276 شمیره، او مسلم، 1/ 120 په: 134 شمیره.

3 بخاري د الفتح سره، 6/ 336، په: 3276 شمیره او مسلم، 1/ 120 په: 134 شمیره.

4 مسلم روایت کړی، 1/ 119-120، په: 134 شمیره.

5 أبو داود په: 329/ 4 کې په: 5110 شمیره روایت کړی او ألباني په: صحيح أبي داود کې په: 962/3 شمېره حسن گڼلی دی.

له پور څخه د خلاصېدو دعا

«اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ».

ژباړه: (ای الله، په حلالو سره مې له حرامو بساینه وکړه او په خپل فضل سره مې له نورو بې نیازه کړه)¹.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ».

ژباړه: (ای الله! زه له پرېشانی، غم، کمزوری، لټی، بخل او بزدلی، او د پور له شدت، او د خلکو د قهر او تسلط څخه تا ته پناه دروړم)².

په لمانځه کې او قراءت کې د وسوسې دعا

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ،

ژباړه: زه له رېتل شوي شيطان نه په الله تعالی پورې پناه نیسم. وَاتَّقِلْ عَلَى يَسَارِكَ (ثَلَاثًا))».

«او درې ځلې چې خوا ته توف وکړه»³.

¹ ترمذي، 5/ 560، په: 3563 شمېره روایت کړی، او وگوره: صحيح الترمذي، 3/ 180.

² بخاري، 7/ 158، په: 2893 شمېره روایت کړی، او په 83 مخ کې وړاندې په: 121 شمېره تېر شوی دی.

³ مسلم، 4/ 1729، په: 2203 شمېره روایت کړی، د عثمان بن أبي العاص رضي الله عنه- له حديث څخه او په هغه کې راځي چې ما داسې وکړل، نو الله راڅخه وسوسه لرې کړه.

د هغه چا دعا چې يو کار ورته ستونزمن شوی وي

«اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا».

ژباړه: ((ای الله! هېڅ اسانتيا نشته مگر هغه چې ته يې اسانه کړې، او که وغواړي نو غم هم اسانه کوي))¹.

څوک چې گناه ترسره کړي نو څه بايد ووايي:

«مَا مِنْ عَبْدٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ، ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ، ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ».

ژباړه: «هېڅ بنده يوه گناه نه کوي چې بيا ځان ښه پاک کړي، پورته شي او دوه رکعتونه لمونځ وکړي او بيا د الله څخه بخښنه وغواړي مگر دا چې الله به ورته بخښنه وکړي.»²

د شيطان او د هغه د وسوسو د لرې کولو دعا

په الله تعالى تري پناه غوښتل³.

¹ ابن حبان په خپل صحيح په: 2427 شميره په (موارد) کې روايت کړی او ابن السني په 351 شميره، حافظ ويلي: دا صحيح حديث دی. دا د عبدالقادر الارناؤوط د النووي د اذکارو په تخريج کې صحيح گڼلی دی 106 مخ.

² أبو داود، 86 / 2، په: 1521 شميره روايت کړی، او ترمذي، 2 / 257، په: 406 شميره، او الباني په: صحيح أبي داود کې: 283/1 صحيح گڼلی دی.

³ أبو داود په: 1 / 203 او ابن ماجه په: 1 / 265 کې په 807 شميره روايت کړی، او په 31 شميره کې يې تخريج تېر شو او وگوره: المؤمنون سورت: 98-99 آيتونه.

((اذان))¹.

(اذکار او د قرآن کریم تلاوت).

«لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفُرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ».

«له خپلو کورونو څخه هديرې مه جوړوئ، يقينا چې شيطان له هغه کور څخه تېښتي چې د بقرې سورت پکې لوستل کيږي»².

او له هغو کارونو څخه چې شيطان پر شړل کېږي؛ د سهار او ماښام، د خوب او له خوب څخه د راوبښېدو، کور ته د ننوتلو او وتلو، جومات ته د ننوتلو او وتلو او داسې نور مسنونه اذکار او دعاګانې دي لکه: آيت الكرسي او د البقرې سورت دوه وروستي آيتونه، او څوک چې ووايي:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه يو دی شريک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاينه ده، او هغه په هر څه قادر دی"

مِائَةً مَرَّةً، کانت له حرزاً من الشيطان يومه کله، سل ځلې، دا به ټوله ورځ له شيطان څخه د ده لپاره ډال (ساتونکې) وي³، همدارنگه اذان شيطان شري.

1 مسلم په: 1/ 291 کې په: 389 او بخاري په: 1/ 151 کې په: 608 شمېرو روايت کړی دی.

2 مسلم (1/ 539) په (780) شميره روايت کړی.

3 بخاري (4/ 126) په: (3293) شميره روايت کړی.

هغه دعا چې کله د تمې خلاف یو څه پېښ شي یا د یو کار په

کولو کې عاجز شي

«قَدَّرُ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ».

ژباړه: د الله تعالی پرېکړه ده، څه چې وغواړي هغه کوي.¹

چاته د نوي زیږیدلي ماشوم مبارکي ویل او د هغې ځواب

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرَزَقْتَ بَرَّهُ».

ژباړه: ((الله دی درته ډالی شوی برکتی کړي او ته دې ډالي کونکي مندوی اوسي، هغه دې ځوانی ته ورسیري، او ته یې له نېکۍ څخه برخمن شي))².

او هغه څوک چې مبارکي ورته ویل شوي ده، په ځواب کې ورته وایي:

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللَّهُ مِثْلَهُ، وَأَجَزَلَ ثَوَابَكَ».

¹ «پیاوړی مؤمن الله تعالی ته له کمزوري مؤمن څخه خوښ او غوره دی او په دواړو کې خبر دی، په هغه څه ټینګار وکړه چې ګټه درته رسوي او د الله تعالی نه مرسته وغواړه، او مه کمزوری کیږه، که چیرته درته څه - زیان - ورسیده نو داسې مه وایه: که چیرته مې داسې کړي وای، نو داسې او داسې به شوي وو، خو ووايه: د الله تقدیر دی او هغه چې څه غوښتل هغه یې وکړل؛ ځکه د (که چیرته) کلمه د شیطان کرني پرانيزي». مسلم په: (2052/4) کې په: (2664) شمېره روایت کړی.

² د حسن البصري له قوله ویل شوي. وګوره: تحفة المودود، د ابن القيم ۲۰ مخ، او په الاوسط کې یې ابن المنذر ته منسوب کړی دی.

ژباړه: ((الله دې برکت درکړي او تا دې برکتې کړي، او الله دې د خبر بدله درکړي، او د همدې (ماشوم) په څېر دې تاته هم درکړي او تاته دې ډېر اجر درکړي))¹.

هغه اذکار چې اولادونه پرې دمېږي

رسول الله صلى الله عليه وسلم به حسن او حسين رضي الله عنهما دمول
 «أُعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ».

ژباړه: (زه تاسې دواړه د الله په بشپړو کلمو سره دموم چې له هر شيطان، هرې مضرې حشرې او هرې مضرې سترګې څخه) مو وساتي.²

د ناروغ د پوښتنې پر مهال ناروغ ته دعا

«لَا بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ».

ژباړه: هېڅ باک نشته، ان شاء الله چې (دا ناروغي) د گناه پاکوونکې ده.³

«أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ»

¹ نووي په الأذکار کې ويلي 349 مخ. د نووي: صحيح الأذکار وګورئ کوم چې د سليم هلالي ليکنه ده، 713/2، او په ذکر، دعا او دم سره درملنه د: ليکوال، 416/1.

² بخاري په: (119/4) کې په: 3371 شميره د ابن عباس - رضي الله عنهما - له حديث څخه روايت کړی.

³ بخاري د الفتح له شرحې سره: 10 / 118 کې په: 3616 شميره روايت کړی.

ژباړه: «د لوی الله څخه چې د لوی عرش رب دی تا ته د شفاء غوښتنه کوم.»
اووه ځلې¹.

د ناروغ د پوښتنې فضیلت

رسول الله ﷺ فرمایلي:

«إِذَا عَادَ الرَّجُلُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ مَشَى فِي خِرَافَةِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَجْلِسَ، فَإِذَا جَلَسَ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ، فَإِنْ كَانَ غُدُوَّةً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُمْسِيَ، وَإِنْ كَانَ مَسَاءً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ».

«کله چې یو سړی د خپل مسلمان ورور پوښتنې ته ورشي، نو دی د جنت په باغونو کې د میوو راټولو په حال کې ګرځېدونکی دی تر دې چې کبني، کله چې کبني، رحمت یې وپوښي، نو که سهار مهال و، تر بیګا پورې به پرې اویا زړه پرېښتي درود وايي، او که بیګا مهال و تر سهاره به پرې اویا زړه پرېښتي درود وايي»²

د هغه ناروغ لپاره دعا چې له ژوند څخه ناهیلې شوی وي

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَالْجَنَّةِ بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى».

¹ «هر مسلمان بنده چې د یوه ناروغ پوښتنې ته ورشي - چې اجل یې نه وي راغلي - او اووه ځلې پرې دا دعا ووايي... مګر دا چې روغ به شي». ترمذي په (2083) شمیره روایت کړی، او ابوداود په (3106) شمیره وګورئ: صحیح الترمذي (210/2)، او صحیح الجامع (180/5).

² ترمذي په: 969 شمیره او ابن ماجه په: 1442 شمیره او أحمد په: 975 شمیره روایت کړی او وګورئ: صحیح ابن ماجه، 244/1 او صحیح الترمذي، 286/1، همدا رنگه شیخ احمد شاکر صحیح ګڼلی دی.

ژباړه: (ای الله! ما وبخښه، رحم راباندې وکړه او د جنت په لور و مرتبو کې مې (د هغه لور مقام له استوګنو) سره یو ځای کړه).¹

رسول الله صلی الله علیه وسلم به د ځنګدن پر مهال خپل لاسونه په اوبو لاندې کړل او دواړه به یې پر مخ راکش کړل، او داسې به یې ویل:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

له الله پرته په حقه بل معبود نشته
إِنَّ لِلْمَوْتِ سَكْرَاتٍ».

ژباړه: (بېشکه مرګ بې خودی (سختی) لري).²
«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

ژباړه: له الله پرته بل حق معبود نشته او الله تر ټولو لوی دی، له الله پرته بل حق معبود نشته، الله یو دی، له الله پرته بل حق معبود نشته، هغه یو دی، شریک نه لري، له الله پرته بل حق معبود نشته، هغه لره پادشاهي ده او هغه لره ستاینه ده، له الله

¹ بخاري، (10/7) په: 4435 شمیره او مسلم په: (4/1893) کې په: 2444 شمیره روایت کړی.

² بخاري د الفتح له شرحې سره 8/144، په: 4449 شمیره روایت کړی، او په دې حدیث کې د مسواک یادونه شوې ده.

پرته بل حق معبود نشته، او له يوه حالت نه بل ته اوړېدل او
خواک نشته مگر په الله تعالى. " [۱۹۵]

د ځنګدن پر مهال مري ته د توحيد د کلمې ور په يادول

«مَنْ كَانَ آخِرَ كَلَامِهِ

ژباړه: «د چا وروستی وينا چې

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) وي، يعنې له الله پرته بل برحق معبود نشته
دَخَلَ الْجَنَّةَ».

جنت ته داخليري) [۲].

هغه چاته دعا چې مصيبت ورته رسيدلى وي

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ
لِي خَيْرًا مِنْهَا».

ژباړه: (موږ د الله يو او الله ته ورګرځيدونکي يو، اى الله!
ماته زما په مصيبت کې اجر راکړې، او له دې غوره
راکړې). [۳]

1 ترمذي په: 3430 شميره او ابن ماجه په: 3794 شميره روايت كړى او
ألباني صحيح كښلى دى وگوره: صحيح الترمذي 152/3، او صحيح ابن
ماجه، 317/2.

2 أبو داود په: 190 / 3 كې په 3116 شميره روايت كړى او وگوره: صحيح
الجامع، 432/5.

3 مسلم په: 632 / 2 كې په: 918 شميره روايت كړى.

د مړي د سترگو تړلو پر مهال دعا

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (بِاسْمِهِ) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ، وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ».

ژباړه: ((ای الله، فلاني ته (د هغه نوم دې یاد کړي) بخښنه وکړه او د هغه مقام په هدايت شوو او د هغه په پاتې اولادې کې لوړ کړه، موږ او هغه ته بخښنه وکړه ای د عالميانو ربه، او د هغه قبر د هغه لپاره پراخه او روښانه کړه))¹

د جنازې په لمانځه کې مړي ته دعا

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]».

ژباړه: (ای الله ويې بخښه، رحم پرې وکړه، له سختيو يې وساته، او معافي ورته وکړه، د ده ښه ميلستيا وکړه، د ورتلو ځای يې پراخه کړه، او په اوبو، واوره او گلۍ يې ووينځه او د گناهونو څخه يې داسې پاک کړه لکه څنگه چې تا سپينه جامه له خیرې څخه پاکه کړې ده، او له کور څخه يې غوره کور ورکړه، او له اهل څخه يې غوره اهل او له جوړې (ښځه/خاوند) يې په صفاتو کې غوره جوړه ورکړه، جنت ته

1 مسلم په: 2/ 634 کې په: 920 شميره روايت کړی.

يې داخل ڪړه، او د قبر له عذاب او د اور له عذاب څخه يې وساته.¹

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرْنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ».

ژباړه: (ای الله، زموږ ژوندي او مړي، حاضران او غائبان، کوچنيان او لویان، نارینه او ښځینه ټولو ته بخښنه وکړه. ای الله، زموږ څخه دې چې څوک ژوندي ساتلي، هغه په اسلام ژوندي لره او زموږ څخه چې څوک وفاتوي نو په ایمان سره يې وفات کړه، ای الله موږ د ده د مصیبت له اجر څخه مه محروموه، او له ده وروسته مو مه گمراه کوه).²

«اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانًا بَنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلُ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

ژباړه: ((ای الله! فلانی د فلانی زوی، ستا تر ساتنې او څار لاندې دی، هغه د قبر له فتنې او د اور له عذاب څخه وساتي، ځکه ته د وفا او حق خاوند يې، نو بخښنه ورته وکړه او رحم

1 مسلم په: (663/2) کې په: 963 شمیره روایت کړی.

2 أبو داود، په: 3201 او ترمذي په: 1024 او نسائي په: 1985 او ابن ماجه په: 1/ 480 کې په: 1498 او أحمد په: 2/ 368 کې په: 8809 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 251/1.

پري وکړه، بېشکه چې ته ښه بخښونکى او مهربان ذات يې¹.

«اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ احتاجُ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَرِّدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ».

ژباړه: اى الله! ستا بنده او ستا د وينځي زوى، ستا رحمت ته محتاج شوى دى او ته د هغه له عذابولو غني ذات يې، نو که ښک عمله وي، په نيكوي كې يې زياتوالى راوله، او كه بد عمله وي، له بديو يې تېر شه.²

ماشوم ته د جنازې په لمانځه كې دعا

«اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ».

ژباړه: اى الله! د قبر له عذابه يې وساته.³

او كه ووايي:

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَذُخْرًا لَوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعًا مُجَابًا، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أَجُورَهُمَا، وَأَلْجِفْهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ،

¹ ابن ماجه په: 1499 شميره روايت كړى، وگورئ: صحيح ابن ماجه، 251/1، او أبو داود په: 3/ 211 كې په: 3202 شمېره روايت كړى.

² حاكم روايت كړى او صحيح كړى دى او ذهبي ورسره موافقه كړې ده، 359/1، او وگوره: أحكام الجنائز د ألباني، 125 مخ.

³ (سعيد بن المسيب ويلي: ما د ابو هريره رضي الله عنه تر شا د يو کوچني ماشوم په جنازه كې لمونځ وكړ چې هېڅكله يې گناه نه وه كړې، نو ما ترې واوريدل چې ويل يې ..) حديث، مالك په الموطا (1/288) كې روايت كړى، ابن ابى شبيب په المصنف كې (3/217)، او بيهقي په (4/9) كې، او اسناد يې شعيب الأرنؤوط د بغوي په شرح السنة كې صحيح گڼلى (5/357).

وَأَجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بَرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَأَسْلَافِنَا، وَأَفْرَاطِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالْإِيمَانِ»

ژباړه: «ای الله، هغه کوچنی د مور او پلار لپاره جنت ته مخکې او د هغوی لپاره یې د اجر د لاسته راوړلو سبب او منل شوی شفاعت کوونکی وگرځوه. ای الله، د هغوی (د نېکو عملونو) تلې پرې درنې او اجر و نه یې پرې لوی کړه او د نېکو مومنانو سره یې یو ځای او د ابراهیم علیه السلام په کفالت کې یې شامل کړه، او په خپل رحمت سره یې د جهنم له عذابه وساته، له کور څخه یې غوره کور او له کورنۍ یې ښه کورنۍ ورکړه، ای الله زموږ پخوانیو ته بخښنه وکړې او هغوی چې کوچنيان مړه شوي، او هغوی چې له مور څخه په ایمان کې مخکېان وو.»

نو دا به غوره وي¹.

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا، وَأَجْرًا».

ژباړه: ای الله زموږ لپاره یې جنت ته مخکې، وړاندې تلونکی او د اجر تر لاسه کولو لامل وگرځوه.²

1 وگوره: المغني د ابن قدامة، 416/3، او الدروس المهمة لعامة الأمة، د شيخ عبد العزيز بن عبد الله بن باز -رحمه الله-، 15 مخ.

2 حسن به پر ماشوم سورت الفاتحه لوستله او ويل به يې ... حديث. البغوی په شرح السنة، 357/5 او د عبدالرزاق په: 6588 شميره او بخاري په کتاب الجنائز؛ باب قراءة فاتحة الكتاب على الجنابة کې په: 113/2 کې له: 1335 شميرې مخکې روايت کړی دی.

د تسلیت دعا

«إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى... فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ».

ژباړه: يقينا څه چې الله واخېستل، د هغه دي، او څه يې چې ورکړي د هغه دي، او هر څه د هغه سره يوه ټاکلې موده لري... نو صبر وکړه او اجر يې له هغه څخه وغواړه¹.
او که ووايي:

«أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاكَ، وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ»
ژباړه: (الله دې لوی اجر درکړي، تاته دې ښه تسلیت درکړي، او ستا مړي ته دې ښښه وکړي).
نو دا به غوره وي².

قبر ته د مړي دننه کولو پر مهال دعا

«بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ».
ژباړه: (د الله په نوم او د رسول الله د سنت مطابق)³

د مړي له ښخولو وروسته دعا

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ تَبِّئْهُ».

1 بخاري، په (80/2) کې په 1284 شمېره او مسلم په: (636/2) کې په: 923 شمېره روایت کړی.

2 الأذکار د النووي، 126 مخ .

3 أبو داود په: 3 / 314 کې په: 3215 شمېره په صحیح سند روایت کړی او أحمد په: 5234 او 4812 شمېره پدې الفاظو: ((بسم الله، و علی ملّة رسول الله)) روایت کړی او سند يې صحیح دی.

ژباړه: (ای الله بخښنه ورته وکړه او (د سوال او ځواب پر مهال يې) ثابت قدمه کړه).¹

د قبرونو د زیارت پر مهال دعا

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاجِفُونَ، [وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ] أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ».

ژباړه: سلام دې وي پر تاسو اي د دې کورونو استوګنو مومنانو او مسلمانانو، هر کله چې الله اراده وکړي موږ تاسو سره يوځای کېدونکي يو [او الله دې زموږ پر مخکنيو او وروستنيو رحم وکړي] زه له الله څخه زموږ او ستاسو لپاره د بخښنې سوال کوم.²

د سيلی پر مهال دعا

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا».

¹ نبي کریم ﷺ به کله چې د مري له دفن څخه فارغ شو نو د قبر تر څنګ به ودرېده او فرمايل به يې: «تاسو د خپل ورور لپاره مغفرت وغواړئ او د هغه لپاره د ثبات غوښتنه وکړئ؛ ځکه چې هغه اوس پوښتل کېږي». أبو داود په (315/3) کې په (3223) شميره روايت کړی او حاکم روايت کړی او صحيح يې ګڼلی او ذهبي ورسره موافق دی (370/1).

² مسلم په: 671 / 2 کې په: 975 شميره روايت کړی، او ابن ماجه 494 / 1، او الفاظ د همدې دي چې په: 1547 شميره يې له بريدۀ - رضي الله عنه - څخه روايت کړی، او څه چې د دوو قوسونو تر منځه دي د عابشي رضي الله عنها له حديث څخه دي چې مسلم په: 671 / 2 کې په: 975 شميره روايت کړی.

ژباړه: ((ای الله! ستا څخه یې خبر غواړم او پر تايي له شر څخه پناه نیسم))¹

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ».

ژباړه: ((ای الله! ستا څخه یې خیر غواړم او هغه خبر چې په دې کې دی، او هغه خبر چې له امله یې رالیږل شوی دی او پر تايي له شر څخه پناه غواړم او هغه شر څخه چې په دې کې دی او هغه شر چې له امله یې رالیږل شوی دی))²

د اسمان د غراري پر مهال دعا

«سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ».

ژباړه: "پاک دی هغه ذات چې له ويرې يې رعد (د وريځو شېندلو پرېسته) او ټولې پرېښتې له ستاينې سره پاکي وايي"³

د باران غوښتلو له دعاگانو څخه

«اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيئًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ أَجَلٍ».

1 أبو داود په: 4 / 326 کې په: 5099 شميره، او ابن ماجه په: 2 / 1228 کې په: 3727 شميره روايت کړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 2 / 305.

2 مسلم په 2 / 666 کې په: 899 شميره او بخاري په: 4 / 76 کې په: 3206 او 4829 شميرو روايت کړی، او لفظ د مسلم دی.

3 کله به چې عبدالله بن الزبير - رضي الله عنهما - په اسمان کې غراری واورید نو خبرې به یې ودرولې او ویل به یې: ...حديث، الموطأ 2 / 992 او الباني په صحيح الكلم الطيب کې په: 157 شميره ذکر کړی او ويلي یې دي چې: ((سند یې په موقوف روايت سره صحيح دی)).

ژباړه: ((ای الله! پر موږ ژر له خنډ پرته اړتیا پوره کوونکی او سختي لري کوونکی باران راولیره، چې پاکیزه، حاصل خیزه، گټور او بې زیانه وي))¹.

«اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا».

ژباړه: یا الله پر موږ باران وکړه، یا الله پر موږ باران وکړه، یا الله پر موږ باران وکړه.²

«اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِي بَلَدَكَ الْمَيِّتَ».

ژباړه: یا الله! بندگان او څاروي دي خړوبه کړه، رحمت دي تولو ته شامل کړه، او مړه ځمکه دي راژوندي کړه.³

د باران پر مهال دعا

«اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا».

ژباړه: یا الله! ته یې گټور وگرځوي.⁴

د باران لو وړېدو وروسته دعا

«مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ».

¹ أبو داود په: (303/1) کې په: 1171 شمیره روایت کړی او الباني په صحيح أبي داود کې 216/1 صحيح گڼلی دی.

² بخاري په: (224/1) کې په: 1014 شمیره او مسلم په: (613/2) کې په: 897 شمیره روایت کړی.

³ أبو داود په: (305/1) کې په: 1178 شمیره روایت کړی او الباني په: صحيح أبي داود کې 218/1 حسن گڼلی دی.

⁴ بخاري د الفتح سره په: (518/2) کې په: 1032 شمیره روایت کړی.

ژباړه: (د الله په فضل او رحمت پر موږ باران وشو).¹

د باران ودرېدو لپاره دعا

«اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ وَالْطَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأُودِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ».

ژباړه: ((ای الله! زموږ شاوخوايي وورو نه پر موږ، یا الله! په غونډیو، پاندونو، شېلو، خوړونو او هغو ځایونو یې وورو چې ونې پکې وده کوي.))²

د میاشتې د لېدو دعا

«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ».

ژباړه: (الله تر ټولو لوی دی، ای الله! (دا میاشت) پر موږ د امنیت او ایمان، سلامتیا او اسلام او هغه عمل د کولو په فضا کې راوڅېړه چې ته یې خوښوي او پرې راضي کیږي، (ای میاشتې!) زموږ رب او ستا رب الله دی).³

د روژه ماتې پر مهال دعا

«ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَتَبَّتِ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ».

¹ بخاري په: (205/1) کې په: 846 او مسلم په: (83/1) کې په: 71 شمېره روایت کړی.

² بخاري په: (224/1) کې په: 933 او مسلم په: (614/2) کې په: 897 شمېره روایت کړی.

³ ترمذي په: (504/5) کې په: 3451 شمېره روایت کړی، او دارمي په خپلو الفاظو په 336/1 کې روایت کړی او وگوره: صحیح الترمذي، 157/3.

ژباړه: (تنده لاره، رگونه لاندې شول او ان شاء الله چې اجر (د الله تعالى) سره يقيني شو).¹
 «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي».
 ژباړه: (ای الله! زه ستا څخه ستا په هغه رحمت سوال کوم چې هر شي ته شامل دی؛ چې ماته بخښنه وکړه).²

له ډوډۍ څخه مخکې دعا

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ:

ژباړه: کله چې یو ستاسو ډوډۍ خوري نو ودي وايي:
 بِسْمِ اللَّهِ،
 بِسْمِ اللَّهِ
 فَإِنْ نَسِيَ فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ:

نو که په پیل کې ترې هېره شي، نو ودي وايي:
 بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ».

ژباړه: د الله په نوم په پیل او پای کې.³
 «مَنْ أَطْعَمَهُ اللَّهُ الطَّعَامَ فَلْيَقُلْ:

چاته چې الله خواړه ورکړل نو ودي وايي:
 اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ،

¹ أبو داود په: 2 / 306 کې په: 2359 شمیره روایت کړی او نورو هم او وگوره: صحيح الجامع، 4/209.

² ابن ماجه په: (1/557) کې په: 1753 کې د عبد الله بن عمرو -رضي الله عنهما- له دعا څخه روایت کړی او حافظ په: تخریج الأذکار کې راوړی دی، وگوره: شرح الأذکار، 4/342.

³ أبو داود په: (3/347) کې په: 3767 شمیره، او ترمذي په: (4/288) کې په: 1858 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 2/167.

ژباړه: ای الله موږ ته پکې برکت واچوه او له دې غوره راکړه،
وَمَنْ سَقَاهُ اللَّهُ لَبَنًا فَلْيُقَلِّ:

او چاته چې الله تعالى شېدې ورنصیب کړې نو ودې وایي:
اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ».

ژباړه: یا الله! موږ ته پکې برکت واچوه، او موږ ته ترې زیات راکړه.¹

د ډوډۍ خوړلو پسې دعا

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ».

ژباړه: (الله لره ستاینه ده، هغه ذات چې دا خواړه یې راکړل او زما له کومې خواړې او خواک پرته یې ماته راکړل).²
«الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ وَلَا] مُودَعٍ، وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا».

ژباړه: الله لره زیاته، پاکیزه او مبارکه ستاینه ده، خو د هغه د حق پوره کېدونکې نه ده، او موږ د دې ستاینې پرېښودونکي نه یو، او هېڅکله موږ د خپل رب څخه مستغني کېدونکي نه یو، هغه زموږ رب دی.³

¹ ترمذي په: (506/5) کې په: 3455 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، (158/3).

² له نسائي پرته اصحاب السنن روایت کړی: ابو داود په: 4025 او ترمذي په: 3458 شمیره او ابن ماجه، په: 3285 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 159/3.

³ بخاري په: (214/6) کې په: 5458 شمیره روایت کړی او ترمذي په خپلو الفاظو په: (507/5) کې په: 3456 شمیره روایت کړی.

د میلمه له خوا کوربه ته دعا

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفُ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ».
ژباړه: "ای الله دوی ته په هغه څه کې برکت واچوه چې تا
دوی ته ورکړي، دوی ته بخښنه وکړه او رحم پرې وکړه." 1.

په دعا سره له یو چا د خوراک او یا څښاک غوښتنه

«اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي».
ژباړه: ای الله! هغه چاته خواره ورکړه چې ماته یې خواره
راکړل، او هغه چاته څښاک ورکړه چې ماته یې څښاک
راکړل. 2.

کوربه ته له روژه ماتې وروسته دعا

«أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامُكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّاتُ
عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ».
ژباړه: روژه لرونکي دې درکړه روژه ماته کړي، او ستاسو
خواره دې نېکان وخوري، او پرېښتو دې درته د دعا غوښتنه
وکړي. 3.

1 مسلم په: (1615/3) کې په: 2042 شمیره روایت کړی.

2 مسلم په: (1626/3) کې په 2055 شمیره روایت کړی.

3 سنن أبي داود په (367/3) کې په: (3856)، او ابن ماجه په: (556/1) کې په: (1747) او نسائي په: عمل اليوم والليلة په: (296-298) شمیره روایت کړی دی، او صراحت یې کړی چې رسول الله ﷺ به دا دعا هغه مهال وبله چې کله به یې د خپلې کورنۍ سره روژه ماتې کاوه او الباني په صحیح أبي داود (730/2) کې صحیح گڼلی دی.

د روژه دار دعا کله چې خواره تیار وي او روژه یې نه وي ماته

کړي

«إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ فَلْيُجِبْ، فَإِنْ كَانَ صَائِمًا فَلْيُصَلِّ، وَإِنْ كَانَ مُفْطِرًا فَلْيُطْعَمْ»،

((کله چې ستاسو څخه څوک دعوت شي، نو بلنه دې ومني. نو که روژه و دعا دې وکړي، او که بوزه و نو خوراک دې وکړي))¹

او د : فَلْيُصَلِّ معنا ده: دعا دې وکړي.

که یو څوک روژه دار ته سپکې ووايي نو هغه به څه وایي؟

«إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ».

ژباړه: (زه روژه یم، زه روژه یم).²

د لومړۍ پخې شوې مېوې د لیدلو پر مهال دعا

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا».

ژباړه: «یا الله! موږ ته زموږ په میوو کې برکت واچوه، او موږ ته زموږ په ښار کې برکت واچوه، او موږ ته زموږ په پیمانه او لپه کې برکت واچوه».³

1 مسلم په: (1054/2) کې په: 1150 شمیره روایت کړی.

2 بخاري د الفتح سره په: (103/4) کې په: 1894، او مسلم په: (806/2) کې په: 1151 شمیره روایت کړی دی.

3 مسلم په: (1000/2) کې په: 1373 شمیره روایت کړی.

د پرنجی دعا

«إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ:

کله چې په تاسو کې چا پرنجی وکړ نو ودې وایي:
الْحَمْدُ لِلَّهِ،

ژباړه: الله لره ثنا او صفت دی،
وَلْيَقُلْ لَهُ أَخُوهُ أَوْ صَاحِبُهُ:

او د هغه ورور یا ملگری دې ورته ووايي:
يَرْحَمُكَ اللَّهُ،

ژباړه: الله دې درباندي رحم وکړي،
فَإِذَا قَالَ لَهُ: يَرْحَمُكَ اللَّهُ، فَلْيَقُلْ:

نو کله چې «يَرْحَمُكَ اللَّهُ»، ورته ووايي: دی دې وایي:
يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ».

ژباړه: «الله دې تاسو ته هدايت وکړي او ستاسو چارې دې
سمې کړي»¹.

کافر ته څه ويل کيږي، چې کله پرنجی وکړي او الحمد لله ووايي:

«يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ».

ژباړه: «الله دې تاسو ته هدايت وکړي او ستاسو چارې دې
سمې کړي»².

1 بخاري په: (125/7) کې په: 5870 شميره روايت کړی.

2 ترمذي په: (82/5) کې په: 2741 او أحمد په: (400/4) کې په: 19586
او أبو داود په: (308/4) کې په: 5040 شميره روايت کړی او وگوره:
صحيح الترمذي، 354/2.

د واده شوي لپاره دعا

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ».

ژباړه: «الله دې تاته برکت درکړي، او الله دې درباندي برکت وکړي، او الله دې تاسو دواړه په خیر سره یو ځای کړي».¹

د واده شوي کس او څاروي پېرلو دعا

کله چې ستاسو څخه یو تن له یوې ښځې سره واده وکړي، او یا غلام واخلي نو ودې وایي:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ،

ژباړه: (ای الله! ستا څخه یې خیر غواړم او د هغه خوی خیر چې تا پرې پیدا کړې ده، او پر تا یې له شر څخه پناه غواړم او د هغه خوی له شر څخه چې تا پرې پیدا کړې ده)

وَإِذَا اشْتَرَى بَعِيرًا فَلْيَأْخُذْ بِذُرْوَةِ سَنَامِهِ وَلْيَقُلْ مِثْلَ ذَلِكَ».

«او که چیرته یې اوبښ پیرلی و نو د هغه د کوهی (بوقان) سر دې ونیسي او همدا دعا دې ووايي».²

ښځې سره له یو ځای کېدو نه مخکې دعا

«بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْنَاهُ».

1 له نسائي پرته اصحاب السنن روایت کړی: ابو داود په: 2130، ترمذي په:

1091، ابن ماجه په: 1905 او نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 259

شميره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 316/1.

2 أبو داود په: (248/2) کې په 2160 او ابن ماجه په: (617/1) کې:

1918 شميره روایت کړی، او وگوره: صحيح ابن ماجه، 324/1.

ژباړه: ((د الله په نوم، اى الله، موږ له شيطان څخه لرې لره، او شيطان له هغه څه څخه لرې لره چې تا موږ ته راکړى دى))¹.

د غصې پر مهال دعا

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».
ژباړه: زه له رتل شوي شيطان نه په الله تعالى پورې پناه نيسم.²

د مصيبت خپلي شخص د لېدو پر مهال دعا

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا».

ژباړه: «الله لره ستاينه ده چې زه يې له هغه څه څخه ژغورلى يم چې ته يې پرې گرفتار كړى يې، او ماته يې په ډيرو هغو فضيلت راکړى چې پيدا کړي يې دي».³

84. هغه څه چې په مجلس کې ويل کېږي

له ابن عمر رضی الله عنه څخه روايت دى وايي چې: مخکې له دې چې رسول الله صلى الله عليه وسلم له يو مجلس

¹ بخاري، (141/6)، په: 141، او مسلم په: (1028/2) کې په: 1434 شميره روايت کړى دى.

² بخاري په: (99/7) کې: 3282 شميره او مسلم په: (2015/4) په: 2610 شميره روايت کړى دى.

³ ترمذي، (494/5)، و (493/5)، په: 3432 شميره روايت کړى او وگوره: صحيح الترمذي، (153/3).

څخه پاڅيري نو، نردي سل ځلي به پسي شمېرل کېدل (چي ويل به يې):

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَثُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْعَفُورُ».
ژباړه: (ای ربه، ما ته بخښنه وکړه، او زما توبه قبوله کړه، ځکه ته ډیر بخښونکی یې).¹

د مجلس کفارو

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

ژباړه: ای الله ته پاک یې او تا لره ستاینه ده، زه شاهدي ورکوم چې له تا پرته بل معبود نشته، زه ستا څخه بخښنه غواړم او تاته توبه کوم.²

د هغه چا لپاره دعا چې ووايي: الله دې تاته بخښنه وکړي
«وَلَكَ».

¹ ترمذي په: 3434 او ابن ماجه په: 3814 شمېره روایت کړی او وگوره: صحیح الترمذي، (153/3) او صحیح ابن ماجه، (321/2)، او الفاظ یې د ترمذي دي.

² أصحاب السنن روایت کړی: أبو داود په: 4858، ترمذي په: 3433، او نسائي په: 1344 شمېره روایت کړی او وگوره: صحیح الترمذي 153/3، او ثابت دي چې عائشي رضي الله عنها ويلي: «رسول الله صلى الله عليه وسلم هېڅ ناسته نه ده کړې، او نه یې قرآن تلاوت کړی او نه یې داسې کوم لمونځ کړی پرته له دې چې په دې کلماتو سره یې پای ته رسولی وي...» حدیث نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 308 شمېره، أحمد په: 77/6 کې په: 24486 شمېره روایت کړی او دکتور فاروق حماده د نسائي د عمل اليوم والليلة په تحقیق کې په 273 مخ کې صحیح گڼلی دی.

((او تاته هم))¹.

هغه چاته دعا چې نيکي يې درسره کړي وي

«جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا».

ژباړه: الله تعالى دې تاته نېکه بدله درکړي.²

هغه څه چې الله تعالى پرې انسان له دجال څخه ژغوري

«مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْكَهْفِ عُصِمَ مِنَ الدَّجَالِ».

«څوک چې د الکېف سورت له پيل نه لس آيتونه حفظ کړي،

له دجال څخه به خوندي پاتې شي»³،

او په الله تعالى د هغه له فتنې څخه په هر لمانځه کې د وروستي تشهد پسې پناه غوښتل کيږي.⁴

هغه چاته دعا چې ووایي: د الله لپاره درسره مينه لرم

«أَحَبُّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ».

ژباړه: «هغه ذات دې تاسره محبت وکړي چې د هغه لپاره

زما سره محبت کوي».⁵

¹ أحمد په: (82/5) کې په: 20778 شمیره روایت کړی، او نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 218 مخ کې په: 421 شمیره روایت کړی، د دکتور فاروق حمادة تحقيق.

² ترمذي په: 2035 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الجامع، 6244 شمیره او صحيح الترمذي، 200/2 شمیره.

³ وگوره: 55 او 56 شمیره حديثونه د دې کتاب 41 مخ.

⁴ مسلم په: (555/1) کې په: 809 شمیره روایت کړی او په يو بل روایت کې راځي چې د الکېف له سورت څخه (556/1) 809 شمیره.

⁵ أبو داود په: (333/4) کې په: 5125 شمیره روایت کړی او ألباني په: صحيح سنن أبي داود، 3/965 کې حسن گڼلی دی.

هغه چاته دعا چې خپل مال درته وړاندې کړي (ست او سلا يې درته وکړي).

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ».

ژباړه: «الله تعالى دې ستا په اهل او مال کې برکت واچوي»¹.

د پور پرې کولو پر مهال پور ورکوونکي ته دعا

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ».

ژباړه: «الله تعالى دې تاته ستا په اهل او مال کې برکت واچوي، د پور ورکوونکي بدله دا ده چې وستایل شي او پور يې بیرته پرې کړل شي»².

له شرک څخه د ویرې دعا

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرَكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ».

ژباړه: (ای الله زه تاته له دې پناه دروړم چې تا سره څه شی شریک کړم په داسې حال کې چې زه پوهېږم، او له تا څخه د هغه څه بخښنه غواړم چې زه پرې نه پوهېږم)³.

¹ بخاري د الفتح سره په: (288/4) کې په: 2049 شمیره روایت کړی.

² نسائي په: عمل اليوم والليلة کې په: 300 مخ کې روایت کړی او ابن ماجه په: (809/2) مخ کې په: 2424 شمیره روایت کړی او وگوره: 55/2.

³ أحمد په: (403/4) کې په: 19606 شمیره روایت کړی او أدب المفرد د بخاري په: 716 شمیره او وگورئ: صحيح الجامع، 233/3 او صحيح الترغيب والترهيب د ألباني، 19/1.

هغه چاته دعا چې: (بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ) يې وويل: يعنې الله دې تاته

برکت درکړي.

«وَفِيكَ بَارَكَ اللَّهُ».

ژباړه: الله دې تاته هم برکت درکړي.¹

د بد فالۍ څخه د کرکې دعا

«اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ».

ژباړه: ای الله! هېڅ (برخلیک) نشته مگر ستا لخوا ټاکل شوی
برخلیک، او هېڅ خیر نشته مگر ستا له لوري، او له تا پرته
بل هېڅ حق معبود نشته.²

په سپړلی د سپړېدو دعا

«بِسْمِ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

ژباړه: د الله په نوم، او ستاینه الله لره ده
(سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ)

1 ابن السني روايت کړی 138 مخ په: 278 شميره او وگوره: الوابل الصيب
د ابن القيم، 304 مخ، د: بشير محمد عيون تحقيق.

2 أحمد په: (220/2) کې په: 7045 شميره روايت کړی او ابن السني په:
292 شميره، او ألباني په: سلسلة الأحاديث الصحيحة کې په: 54/3 کې
1065 شميره روايت کړی، او نیک فال به د پیغمبر صلی الله علیه وسلم
خوښېده؛ له دې امله، کله یې چې د یوه سړي له خولې ښه وینا واوریده خوښه
یې شوه او ویې ویل: «ستا له خولې مو خوشبيني واخېسته»، أبو داود په:
3719 او أحمد په: 9040 شميره روايت کړی، او الباني په سلسلة الأحاديث
الصحيحة کې د أبو الشیخ سره په أخلاق النبي صلی الله علیه وسلم کې په:
363/2 صحیح کښلی 270 مخ.

ژباړه: پاكي ده هغه ذات لره چې زمونږ لپاره يې دا مسخر (او تابع) كړى دى او مونږ ده لره په قابو كې راوستونكي نه يو.

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ،

او په رېښتيا موږ د خپل رب لور ته ورگرځېدونكي يو.
الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ،
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي؛ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ».

ژباړه: الله لره ستاينه ده، الله لره ستاينه ده، الله لره ستاينه ده،
الله تر ټولو ستر دى، الله تر ټولو ستر دى، الله تر ټولو ستر
دى، پاكي ده تا لره اى الله! ما د خپل ځان سره ظلم كړى، نو
ماته بخښنه وكړه، يقينا چې له تا پرته بل څوك گناهونه نه
شي بخښلى، مگر همدا ته يې.¹

۹۶. د سفر دعا

«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ،

الله تر ټولو لوى دى، الله تر ټولو لوى دى،
سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

ژباړه: پاكي ده هغه ذات لره چې زمونږ لپاره يې دا مسخر (او تابع) كړى دى او مونږ ده لره په قابو كې راوستونكي نه يو.

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ،

¹ أبو داود په: (34/3) كې په: 2602 شميره، او ترمذي په: (501/5) كې
په: 3446 شميره روايت كړى او وگوره: صحيح الترمذي، 3/156،
الزخرف سورت [13-14].

او بېشکه مونږ خاص خپل رب ته خامخا بېرته ورتلونکي يو. **اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ»،**

ژباړه: ((ای الله! موږ په دې سفر کې ستا څخه د نیکی، تقوا او هغو کارونو (د توفیق) سوال کوو چې ته یې خوښوي، ای الله! زموږ دا سفر زموږ لپاره اسانه کړه او واټن یې زموږ لپاره رالږه کړه. ای الله! ته په سفر کې ملگری او د کورنۍ ساتونکی یې، ای الله! زه د سفر له سختیو او کړاوونو، د غمجنو مناظرو د لیدو، او له بدو پېښو څخه چې زما مال او کورنۍ ته متوجه کېږي تاته پناه دروړم.))

او د راگرځیدو پر مهال به همدا کلمې وایي او دا به پکې زیاتوي:

«أَيُّونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ».

ژباړه: (موږ په خبر سره ستنبډونکي، له گناهونو څخه توبه کوونکي، د الله خاص عبادت کوونکي، او خپل رب لره ثنا ویونکي يو).¹

کلي يا ښار ته د ننوتلو دعا

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنَ،

¹ مسلم په: (2/978) کې په: 1342 شميره روايت کړی.

أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ، وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ أَهْلِهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا».

ژباړه: "ای الله! د اوو آسمانونو او هر هغه څه ربه چې د آسمانونو تر سیوري لاندې دي، د اوو ځمکو او هر هغه څه ربه چې پر دې ځمکو باندې دي، د شیطانانو او هر هغه څه ربه چې هغوی گمراه کړي دي، د بادونو او هر هغه څه ربه چې بادونه یې وړي راوړي؛ زه له تا څخه د دې ښار، د دې ښار د خلکو او هغه څه خبر غواړم چې د دې شیانو تر منځه دي، او د دې ښار، د دې ښار د خلکو او هغه څه له شر څخه پناه دروړم چې د دې شیانو تر منځه دي."¹.

بازار ته د ننوتلو دعا

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

ژباړه: له الله پرته بل حق معبود نشته، هغه یو دی، شریک نه لري، پادشاهي هغه لره ده، او ستاینه هم د هغه لپاره ده، ژوند او مرگ ورکوي، حال دا چې خپله ژوندی دی او مرگ

1 حاکم روایت کړی او صحیح گڼلی او ذهبی ورسره موافق دی، 100/2، او ابن السني په: 524 شمیره روایت کړی او حافظ په: تخریج الأذکار، 154/5 کې حسن گڼلی دی، علامة ابن باز - رحمه الله - ویلي: ((او نسائي په حسن اسناد سره روایت کړی)). وگوره: تحفة الأخیار، 37 مخ.

نه لري، په لاس کې يې خير دی، او هغه پر هر څه قادر دی»¹.

د سپړلي د بي ثباته کېدو پر مهال دعا

«بِسْمِ اللَّهِ».

(پېل کوم د الله په نوم).²

مقيم ته د مسافر دعا

«أَسْتَوِدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ».

ژباړه: زه تاسو په هغه الله سپارم چې د هغه سره سپارني نه ضايع کيږي.³

مسافر ته د مقيم دعا

«أَسْتَوِدِعُ اللَّهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ».

ژباړه: «زه ستا دين، امانت او د کار پايلې الله ته سپارم».⁴
«رَوَدَكَ اللَّهُ النَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ».

¹ ترمذي په: 3428، او ابن ماجه په: (291/5) کې په: 3860 او حاکم په: 538/1 کې روايت کړی او الباني په صحيح ابن ماجه کې حسن بللی دی، 21/2، او په صحيح الترمذي کې: 152/3.

² أبو داود په: (296/4) کې په: 4982 شمېره روايت کړی او الباني په: صحيح أبي داود کې په: 941/3 شمېره صحيح بللی دی.

³ أحمد په: (403/2) کې په: 9230، او ابن ماجه په: (943/2) کې په: 2825 شمېره روايت کړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 133/2.

⁴ أحمد په: (7/2) کې په: 4524 او ترمذي په: 499/5 کې په: 3443 شمېره روايت کړی او الباني په: صحيح سنن الترمذي (419/3) کې صحيح بللی دی.

ژباړه: (الله تعالى دې تقوا درکړي، ستا گناهونه دې وبخښي، او ستاسو لپاره دې نېکي اسانه کړي په هر ځای کې چې یاست).¹

په سفر کې د تگ پر مهال تکبیر او تسبیح

جابر رضي الله عنه وايي: «موږ به چې کله پورته کېدو، نو تکبیر به مو وایه» وايي: (الله اکبر) او چې کله به چې ښکته کېدو، نو تسبیح به مو وایه». ²

وايي: پاکي الله لره ده

په سهار کې د مسافر دعا

«سَمَّعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبُنَا، وَأَفْضَلُ عَلَيْنَا، عَائِذَا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ».

ژباړه: "اوروونکی دې زموږ له خوا نورو ته د الله ستاینه ور واوروي، دهغه د ښایسته احساناتو او نعمتونو له امله چې پر موږ یې کړي دي، ای زموږ ربه! ته مو مل او ساتونکی شه او پر موږ دې خپله لورینه راولیږه، زه په الله له اور څخه پناه غواړم." ³

¹ ترمذي په: 3444 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح الترمذي، 155/3.

² بخاري د الفتح سره په: (135/6) کې په: 2993 شمیره روایت کړی.

³ مسلم په: (2086/4) کې په: 2718 شمیره روایت کړی، او سَمَّعَ سَامِعٌ: معنا دا ده چې: گواهي ورکوونکي الله تعالى لره زموږ په ستاینه گواهي ورکړه او پر هغو نعمتونو چې پر موږ یې کړي دي، او دا چې پر موږ یې ښایسته لورینې کړي دي او د: سَمَّعَ سَامِعٌ معنا ده: اوروونکی زما دا وینا

په سفر او يا بل څه کې په يو ځای کې د استوګن کېدو پر مهال

دعا

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ».

ژباړه: (د الله په بشپړو کلمو سره پناه نيسم د هر هغه شي له شر څخه چې هغه پيدا کړي).¹

له سفر څخه د راستنيدو دعا

«يُكَبِّرُ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ ثَلَاثَ تَكْبِيرَاتٍ ثُمَّ يَقُولُ:

»په هر لوړ ځای درې ځلي تکبير وايي، بيا وايي:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، ثَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ».

ژباړه: "له الله پرته بل حق معبود نشته، هغه يو دی، شريک نه لري، هغه لره پاچاهي ده، ستاينه هغه لره ده او هغه پر هر څه قادر دی، موږ بيرته راګرځېدونکي، توبه کوونکي، عبادت کوونکي او د خپل رب ستاينه کوونکي يو. الله خپله ژمنه پوره کړه، د خپل بنده مرسته يې وکړه او يوازې يې ډلو ته ماتې ورکړه".²

نور و ته رسوي، دا يې سهار مهال ذکر او دعا ته د پاملرنې په موخه ويلي دي. پر مسلم د نووي شرحه: 39/17.

¹ مسلم په: (2080/4) کې په: 2709 شميره روايت کړی.

² رسول الله صلى الله عليه وسلم به دا دعا له غذا او يا حج څخه د راګرځېدو پر مهال ويله، بخاري په (163/7) کې په (1797) او مسلم په (980/2) کې په (1344) شميره روايت کړی دی.

د خوښۍ يا نا خوښۍ کار ترسره کېدو پر مهال څه بايد ووايي؟

کله چې به رسول الله صلى الله عليه وسلم ته کومه د خوښۍ چاره رامنځ ته شوه نو ويل به يې:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ»

ژباړه: الله لره ستاينه ده؛ هغه ذات چې په لورينه يې د خبر کارونه بشپړيږي

او کله به چې داسې يو څه پېښ شول چې نه به يې خوښېده نو ويل به يې:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ».

ژباړه: په هر حالت کې الله لره ستاينه ده.¹

۱۰۷. په رسول الله صلى الله عليه وسلم د درود ويلو فضيلت

پېغمبر صلى الله عليه وسلم فرمايلي:

«مَنْ صَلَّى عَلَى صَلَاةٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا».

ژباړه: ((چا چې پر ما يو ځل درود ووايه، الله تعالى به يې پرې لس ځلې ووايي))². لکه داسې چې ووايي: اى الله درود او سلامتيا دې زموږ پر نبي محمد - صلى الله عليه وسلم - نازله کړه.

او هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

1 ابن السني په: عمل اليوم والليلة کې په: 377 شميره او حاکم روايت کړی او صحيح کړی يې دی 499/1، همدارنگه الباني په صحيح الجامع 201/4 کې صحيح بللی دی.

2 مسلم په: (288/1) کې په: 384 شميره روايت کړی.

«لَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُكُمْ».

ژباړه: زما قبر د بار بار تلو راتلو ځای مه جوړوئ او پر ما درود ووايئ؛ يقينا چې ستاسو درود له هر ځايه ماته رارسيري¹.

او هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

«الْبَخِيلُ مَنْ ذُكِرَتْ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ».

ژباړه: «بخيل هغه څوک دی چې زه يې په وړاندې ياد شم او درود راباندې ونه وايي»².

او هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

«إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ».

ژباړه: «الله -تعالی- داسې ملايکې لري چې په ځمکه کې گرځي او زما له امت څخه ماته سلام رارسوي»³.

او هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

«مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ».

¹ أبو داود په: (218/2) کې په: 2044 او أحمد په: (367/2) کې په: 8804 شميره روايت کړی او الباني په: صحيح أبي داود 383/2 کې روايت کړی دی.

² ترمذي په: (551/5) کې په: 3546 شميره او نورو روايت کړی او وگوره: صحيح الجامع، 25/3، او صحيح الترمذي، 177/3.

³ نسائي په: 43/3 کې په: 1282 شميره او حاکم په: 421/2 کې روايت کړی او الباني په: صحيح النسائي 274/1 کې روايت کړی.

«هېڅوک پر ما سلام نه اچوي مگر دا چې الله تعالى ماته زما روح راگرځوي چې خواب يې ورکړم».¹

سلام خپړول

رسول الله ﷺ فرمايلي دي:

«لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَذْلكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ، أَفْسُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ».

ژباړه: «تاسو به جنت ته داخل نه شئ تر څو مو ايمان نه وي راوړئ، او تر هغه به مؤمنان نه شئ تر څو چې له يو بل سره مينه ونه لرئ، آيا زه تاسې ته د داسې يو څه لارښوونه ونه کړم چې که چيرته مو وکړ نو مينه به مو سره پيدا شي؟ په خپلو کې سلام خپور کړئ».²

«ثَلَاثٌ مَنْ جَمَعَهُنَّ فَقَدْ جَمَعَ الْإِيمَانَ: الْإِنْصَافُ مِنْ نَفْسِكَ، وَبَذْلُ السَّلَامِ لِلْعَالَمِ، وَالْإِنْفَاقُ مِنَ الْإِقْتَارِ».

ژباړه: «درې ښوونه دي چې په چا کې راتول شول، نو ايمان يې پوره شو: د خپل ځان باره کې انصاف، ټول عالم ته سلام کول، او په تنگلاسى کې صدقه ورکول».³

1 أبو داود په: 2041 شميره روايت کړی او الباني په: صحيح أبي داود کې روايت کړی 383/1.

2 مسلم په: (74/1) کې په: 54 او أحمد په: 1430 شميره روايت کړی او الفاظ د همدې دي، او د مسلم الفاظ داسې دي: ((لا تدخلون...)).

3 بخاري د الفتح سره: (82/1) کې په: 28 شميره له عمار - رضي الله عنه - څخه موقوف معلق روايت کړی.

د عبدالله بن عمر - رضي الله عنهما - څخه روايت دی چې يو سري له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه پوښتنه وکړه چې کوم اسلام غوره دی، هغه وفرمايل چې:

«تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ».

«خلکو ته خواړه ورکړي او پر هغه چا سلام واچوي چې ته يې پېژني او يا يې نه پېژني»¹.

کله چې کافر سلام وکړي نو څنگه به د سلام ځواب ورکوي؟

«إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ».

((کله چې درباندي اهل کتاب سلام واچوي نو ووايي: "و عليكم"² يعني او پر تاسو.

د چرګ د آذان او د خره د هنګارې پر مهال دعا

«إِذَا سَمِعْتُمْ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكًا،

«کله چې د چرګ آذان واورئ، نو د الله له فضله دعا وغواړئ، ځکه چې هغه پرېښته ليدلې ده،

لکه دا چې ووايي: ژباړه: (اي الله، زه ستا څخه ستا د فضل سوال کوم)

وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهْيَ الْحَمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَانًا».

1 بخاري د الفتح سره په: (55/1) کې په: 12 شميره او مسلم په: 1(65/1) کې په: 39 شميره روايت کړی.

2 بخاري د الفتح سره په: (42/11) کې په: 6258 شميره او مسلم په: 4(1705/4) کې په: 2163 شميره روايت کړی.

"او کله چې د خړه هنگاری واورئ، نو پر الله تعالی له شیطان څخه پناه و غواړئ، ځکه چې هغه شیطان لیدلی دی." 1. لکه دا چې ووايي: ژباړه: زه له رتل شوي شیطان نه په الله تعالی پورې پناه نیسم.

د شپې له خوا د سپیو د غپا د اورېدو دعا

«إِذَا سَمِعْتُمْ نُبَاحَ الْكِلَابِ وَنَهْيَ الْحَمِيرِ بِاللَّيْلِ فَتَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْهُمْ؛ فَإِنَّهُمْ يَرَيْنَ مَا لَا تَرَوْنَ».

ژباړه: ((کله چې د شپې د سپیو غپا او د خړو هنگاری واورئ، نو له دوی څخه په الله پناه و غواړئ، ځکه چې دوی هغه څه گوري چې تاسو یې نه گورئ)) 2.

لکه دا چې ووايي: ژباړه: زه له رتل شوي شیطان نه په الله تعالی پورې پناه نیسم.

هغه چاته دعا چې کنځلې دې ورته کړې وي

پېغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایلي:

«اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ».

1 بخاري د الفتح سره په: (350/6) کې په: 3303 شمیره روایت کړی او مسلم په: (2092/4) کې په: 2729 شمیره روایت کړی.

2 أبو داود په: (327/4) کې په: 5105 شمیره او أحمد په: (306/3) کې په: 14283 شمیره روایت کړی او ألباني په: صحيح أبي داود کې په: 961/3 روایت کړی.

"ای الله! که ما کوم مؤمن ته سپکې سپورې ويلي وي نو دا ورته د قیامت په ورځ ستا له لوري د نږدیوالي لپاره یو سبب وگرځوه.¹"

کله چې یو مسلمان بل مسلمان وستایي نو هغه به څه وايي

پېغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایلي:
«إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ مَادِحًا صَاحِبَهُ لَا مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ: أَحْسِبُ فَلَانًا وَاللَّهِ حَسِيبُهُ، وَلَا أُرْكَي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا، أَحْسِبُهُ - إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَلِكَ - كَذًا وَكَذًا».

"که چېرته ستاسو څخه یو تن خامخا د خپل ملګري ستاينه کوله نو ودې وايي، گمان کوم چې فلانی داسې او داسې دی (بڼه انسان دی) او الله تعالی یې (د پټو عملونو) محاسبه کوونکی دی، او زه د الله تعالی په وړاندې د هیچا د سپینوالي ادعا نه کوم، زه یې په اړه گمان کوم - که چېرته پرې پوهیږي - چې فلانی داسې او داسې دی."²

مسلمان به څه وايي، کله یې چې تزکیه وشي

«اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاعْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ، وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ».

¹ بخاري د الفتح سره په: (11/171) کې په: 6361 شمېره روایت کړی، او مسلم په: 4/2007 کې په: 396 شمېره روایت کړی او الفاظ یې داسې دي: ((فاجعلها له زکاة ورحمة)) نو دا د هغه لپاره د پاکوالي او رحمت سبب وگرځوه.

² مسلم په: (4/2296) کې په: 3000 شمېره روایت کړی.

ژباړه: "ای الله! ما په هغه څه مه نیسه چې خلک یې زما په اړه وایي، او هغه (کنا هونه) راته وبخښه چې دوی پرې نه پوهیږي، او ما له هغه څه غوره وگرځوه چې دوی یې زما په اړه گمان کوي!"¹.

محرم به د حج یا عمرې پر مهال څنگه تلبيه وايي؟

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ، وَالنِّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ».

ژباړه: «زه حاضر یم ای لویه څښتنه! زه حاضر یم تالره هېڅ شریک نشته، یقیناً چې ټول تعریفونه او نعمتونه تالره دي، او پاچاهي تالره ده، تالره هېڅ شریک نشته».².

حجر الأسود ته د ورتلو پر مهال الله اکبر ویل

«طَافَ النَّبِيُّ ﷺ بِالْبَيْتِ عَلَى بَعِيرٍ كُلَّمَا أَتَى الرُّكْنَ أَشَارَ إِلَيْهِ بِشَيْءٍ عِنْدَهُ وَكَبَّرَ».

ژباړه: «رسول الله ﷺ په اوبښ سپور د بیت الله طواف وکړ، نو هر کله به چې رکن (حجر الاسود) ته راغی، نو په یو څه

¹ بخاري په: الأدب المفرد کې په: 761 شمیره روایت کړی او الباني په صحیح الأدب المفرد کې په: 585 شمیره صحیح بللی دی او هغه څه چې د دوو قوسونو تر منځ دي په شعب الإیمان کې له بلې لارې د بیهقي زیاتوالی دی. 228/4.

² بخاري د الفتح سره په: (408/3) کې په: 1549 او مسلم په: (841/2) کې په: 1184 شمیره روایت کړی.

سره به يې اشاره وکړه چې ورسره به و، او الله اکبر به يې وويل»¹.

د رکن يمانې او حجر الأسود تر منځه دعا

(... رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ).

ژباړه: اى زموږ ربه، موږ ته په دې دنيا (لږ ژوند) کې ښېگڼه (نعمت) راکړه او په آخرت کې هم ښېگڼه (جنت) راکړه او موږ د اور له عذابه وساته².

په صفا او مروا د ودريدو دعا

کله به چې پيغمبر صلى الله عليه وسلم صفا ته نږدې شو، نو دا آيت به يې تلاوت کړ:

«إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...، أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ»

ژباړه: «(يقيناً صفا او مروه د الله له نښو څخه دي...)، زه په هغه څه پيل کوم چې الله پرې پيل کړى دى.»

نو په صفا يې پېل وکړ، وروخت، تر دې چې کعبه يې وليده، نو قبلي ته يې مخ کړ، الله تعالى يې په يووالي سره ياد او تکبير يې ووايه او ويې ويل:

1 بخاري د الفتح سره په: (476/3) کې په: 1613 شميره روايت کړى او له: بالشىء څخه مراد يې: امسا ده، وگوره: بخاري له الفتح سره: 472/3.

2 أبو داود په: (179/2) کې په: 1894 شميره او أحمد په: (411/3) کې په: 15398 شميره روايت کړى او بغوي په: شرح السنة 128/7 کې روايت کړى او ألباني په: صحيح أبي داود کې په: 354/1 حسن گڼلى دى، د البقره سورت:.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ،

ژباړه: «له الله پرته بل هېڅ حق معبود نشته مگر يوازې الله دی، هغه لره هېڅ شریک نشته، هغه لره بادشاهي ده او هغه لره ستاينه ده او هغه په هر شي قادر دی، هېڅ معبود نشته مگر يوازې الله دی، خپله وعده يې پوره کړه، د خپل بنده مرسته يې وکړه، او يوازې يې د دښمنانو ډلې ته ماته ورکړه،»

ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ، قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ»

بيا يې په منځ کې دعا وکړه، د دې په څېر يې درې ځلې وويل «حديث. او په دې کې دي چې: نو په مروه باندې يې هغسې وکړل لکه څنگه يې چې په صفا باندې کړي وو.¹

د عرفې په ورځ دعا

پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمایلي:

«خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي:

«غوره دعا د عرفې د ورځې دعا ده، او غوره هغه څه چې ما او زما څخه مخکې پیغمبرانو ویلي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

¹ مسلم په: (888/2) کې په: 1218 شمیره روایت کړی او د البقره سورت 158 شمیره آیت دی.

ژباړه: "له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی".¹ «رسول الله صلی الله علیه وسلم په قصوا (سپړلی) سپور شو، تر دې چې مشعر الحرام ته راغی، قبلي ته یې مخ کړ (الله یې راوباله، الله اکبر او : لا إله الا الله یې وویل او الله تعالی یې په یووالی سره یاد کړ) بیا تر هغه یې الله یاداوه چې ښه رڼا ولگېده، او د لمر له راختلو مخکې روان شو».² ((هر ځل چې درې واړه جمرې په کانونو ولي نو د هر وار سره الله اکبر وایي، بیا مخکې ځي او قبلي ته مخ کوي، د لومړۍ او دویمې جمرې وروسته لاسونه پورته کوي او دعا کوي. او د عقبې جمره چې ده نو هغه ولي او د هر وار سره الله اکبر وایي بیا مخ ته ځي او تر څنگه یې نه دریږي))³.

د مشعر الحرام سره دعا

د جمرې وېشتلو پر مهال له هر وار سره تکبیر ویل

د حیرانتیا او خوښۍ پر مهال دعا

«سُبْحَانَ اللَّهِ!».

1 ترمذي په: 3585 شمیره روایت کړی او ألباني په: صحيح الترمذي کې په: 184/3 روایت کړی او په: سلسلة الأحاديث الصحيحة 6/4 کې راوړل شوی دی.

2 مسلم په: (891/2) کې په: 1218 شمیره روایت کړی دی.
3 بخاري د الفتح سره (583/3) کې په: 1751 شمیره او الفاظ یې دلته وگوره، او بخاري د الفتح سره، (583/3)، او (584/3)، او (581/3) کې په: 1753 شمیره، او مسلم هم په: 1218 شمیره روایت کړی.

پاکي الله لره ده¹.

«اللهُ أَكْبَرُ!».

الله تر ټولو لوی دی².

هغه څه چې د خونبې رسېدلو پر مهال باید وشي

«كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَتَاهُ أَمْرٌ يُسْرُهُ أَوْ يُسَرُّ بِهِ خَرَّ سَاجِدًا شُكْرًا لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى».

«کله به چې رسول الله ﷺ ته داسې یو څه پېښ شول چې له امله به یې خوشحالیږه نو د شکر په پار به الله تعالی ته په سجده پرېوت»³.

په ځان کې د درد حس کېدو پر مهال باید څوک څه وکړي؟

«ضَعَّ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ:

«خپل لاس دې د بدن پر دردمن ځای کېږده او ووايه:

بِسْمِ اللَّهِ،

بِسْمِ اللَّهِ

¹ بخاري د الفتح سره په: (210/1) 390 او 414 کې په: 115، 3599 او 6218 شمیره روایت کړی او مسلم په: (4/1857) کې په: 1674 شمیره روایت کړی.

² بخاري د الفتح سره په: (441/8) کې په: 4741، او 3062 شمېرو روایت کړی او ترمذي په: 2180 شمیره او نسائي په الکبری کې په: 11185 شمیره روایت کړی، او وگوره: صحيح الترمذي: (2/103) کې او (2/235) کې روایت کړی او احمد په المسند کې په: (5/218) کې په: 21900 شمیره روایت کړی دی.

³ له نسائي پرته اهل السنن روایت کړی: أبو داود په: 2774 او ترمذي په: 1578 او ابن ماجه په: 1394 شمیره روایت کړی او وگوره: صحيح ابن ماجه، 233/1، او إرواء الغلیل، 226/2.

ثَلَاثًا،

درې ځلې،

وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ:

او اووه ځلې ووايه:

أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ».

ژباړه: (په الله جل جلاله او د هغه په قدرت سره د هر هغه درد له شر څخه پناه نيسم چې راباندې دی او زه ترې ويريږم او ځان ترې ساتم).¹

د هغه چا لپاره دعا چې ويږه لري څه شی د نظره نه کړي

«إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ أَخِيهِ، أَوْ مِنْ نَفْسِهِ، أَوْ مِنْ مَالِهِ مَا يُعْجِبُهُ [فَلْيَذْغُ لَهُ بِالْبَرَكَاتِ] فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ».

«کله چې ستاسو څخه چا د خپل ورور او يا له خپل ځان او يا خپل مال کې داسې څه وليدل چې دی يې حېرانه، [نو د برکت دعا دې ورته وکړي] ځکه چې بد نظر حق دی.»²

هغه څه چې د ويږې پر مهال ويل کېږي

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ!».

ژباړه: له الله پرته بل برحق معبود نشته.³

¹ مسلم په: (4/1728) کې په: 2202 شمېره روايت کړی.

² أحمد په مسند کې په: 4/447 کې په: 15700 شمېره او ابن ماجه په: 3508 شمېره او مالک په: 118-119/3 شمېرو روايت وکړی او الباني په صحيح الجامع 1/212 کې صحيح کړی دی او وگوره: تحقيق زاد المعاد د الأرنؤوط 4/170.

³ بخاري د الفتح سره په: (6/381) کې په: 3346 شمېره روايت کړی او مسلم په: (4/2208) کې په: 2880 شمېره روايت کړی.

د حلالې او قربانۍ پر مهال دعا

«بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ] اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي».

ژباړه: د الله په نوم، او الله ډېر لوی دی. [ای الله! دا ستا له خوا او ستا لپاره ده]، ای الله! زما څخه یې قبول کړه.¹

د شیطاني دسیسو د شنبولو دعا

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ: مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبَرًّا وَذَرًّا، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ».

ژباړه: «د الله په هغو بشپړو کلمو چې نه ترې نېک تېرېدلی شي او نه فاسق، د هر هغه څه له شر څخه پناه غواړم چې الله پیدا کړی او ډیر کړي او خپاره کړي، او د هغه شي له شر څخه چې له آسمانه راکوزیږي او د هر هغه شي له شر څخه چې آسمان ته خپري او د هر هغه شي له شر څخه چې په ځمکه کې یې خپاره کړي، او د هغه څه له شر څخه چې له ځمکې راوځي او د شر د فتنو د شپې او ورځې، او د هر هغه

¹ مسلم په: (1557/3) مخ کې په: 1967 شمیره او بیهقي په: 287/9 روایت کړی دی او هغه څه چې د دوو قوسونو تر منځه دي د بیهقي الفاظ دي 287/9 او نور، او وروستی جمله مې د مسلم له روایت څخه په معنا را نقل کړې ده.

نابیره راتلونکي شي له شره چې دروازه ټکوي، مگر دا چې
د خبر لپاره دروازه راوتکوي. ای مهربان ذاته»¹.

بخښنه غوښتل او توبه

رسول الله ﷺ فرمایلي دي:

«وَاللّٰهُ اِنِّيْ لَاسْتَغْفِرُ اللهَ وَاتُّوبُ اِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ اَكْثَرَ مِنْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً».

ژباړه: «په الله قسم! زه په ورځ کې له اویا څلو څخه زیات له
الله نه بخښنه غواړم او هغه ته توبه کوم»².

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایلي:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَوْبُوا اِلَى اللّٰهِ فَإِنِّيْ اُتُوْبُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ».
(ای خلکو! الله ته توبه وباسئ، یقیناً زه چې یم د ورځې ورته
سل ځلي توبه کوم)³.

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایلي:

«مَنْ قَالَ:

»چا چې وویل:

اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيْمَ الَّذِي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ وَاتُّوبُ اِلَيْهِ،

¹ أحمد په: (419/3) کې په: 15461 شمیره په صحیح اسناد سره روایت کړ او ابن السني په: 637 شمیره روایت کړی او الأرناؤوط په الطحاویة کې په: 133 مخ کې یې سند صحیح کړی او وگوره: مجمع الزوائد، 127/10.

² بخاري د الفتح سره په: (101/11) کې په: 6307 شمیره روایت کړی دی.

³ مسلم په: 4/ 2076 کې په: 2702 شمیره روایت کړی.

له هغه ستر الله څخه بخښنه غواړم چې له هغه پرته بل برحق
معبود نشته، هم ژوندی او هم د ټولې دنیا سمبالونکی دی، او
زه ورته توبه اوباسم،
عَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَإِنْ كَانَ قَرَّ مِنَ الزَّخْفِ».

"الله به ورته بخښنه وکړي، که څه هم هغه د جگړې له پکړه
تښتېدلی وي" ¹.

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمايل:

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنَ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الْآخِرِ فَإِنْ
اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ».

"د نیمايي شپې په وروستی برخه کې الله تعالی بنده ته تر ټولو
زیات نږدې وي، نو که دې وکولی شول له هغو خلکو شي
چې هغه شپبه کې الله یادوي نو شه" ².

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمايل:

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ».

"بنده د سجدي پر مهال خپل رب ته تر ټولو ډېر نږدې وي،
نو ډېره دعا وکړئ" ³.

¹ أبو داود په: (85/2) کې په: 1517، او ترمذي په: (569/5) کې په: 3577 شمېره روایت کړی او حاکم هم روایت کړی او صحیح یې بللی دی او ذهبي ورسره موافق دی: 511/1، او الباني هم صحیح کړی دی، وگوره: صحیح الترمذي، 182/3، او جامع الأصول لأحاديث الرسول ﷺ، 390-389/4 د الأرناؤوط تحقیق.

² ترمذي په: 3579 او نسائي په: (279/1) کې په: 572 شمېره روایت کړی او حاکم، 309/1، وگوره: صحیح الترمذي، (309/1)، او جامع الأصول د الأرناؤوط په تحقیق: 144/4.

³ مسلم په: 350/1 کې په: 482 شمېره روایت کړی.

او هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:
 «إِنَّهُ لَيُعَانُ عَلَى قَلْبِي وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةً مَرَّةً».
 «بېشکه زما زړه کله ناکله د نورو بوختياوو له امله له ذکر
 څخه بې پروا شي (له دې امله) زه هره ورځ سل ځلي د الله
 څخه بخښنه غواړم»¹.

د تسبیح (سبحان الله) تحمید (الحمد لله) تهلیل (لا اله الا
 الله) او تکبیر (الله اکبر) فضیلت

هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:
 «مَنْ قَالَ:

«چا چي وويل:
 سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

د الله - تعالى - پاكي بيانوم او ستاينه يي کوم
 فِي يَوْمٍ مِائَةً مَرَّةً حُطَّتْ خَطَايَاهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ».

¹ مسلم په: (4/2075) کې په: (2702) شمېره روايت کړی. ابن الاثير ويلي
 د: «لَيُعَانُ عَلَى قَلْبِي» معنا دا ده چې پوښل کيږي او بې هوښه کيږي، او
 موخه ترې دلته هېرېدل دي، ځکه چې هغه صلى الله عليه وسلم په تل الله
 ياداو، هغه ته به يې زيات ذکر سره ځان نږدې کاوه او په دوامداره توگه به
 د هغه څارنې ته متوجه و، نو کله به چې په ځينو وختونو کې ترې يو څه
 غافله شو، يا به يې هېر شول، نو دا به يې د ځان لپاره گناه گڼله، نو سمدلاسه
 به يې استغفار ته مخه کړه، وگوره: جامع الاصول (4/386).

په ورځ کې سل ځلې، د هغه گناهونه به توی شي، که څه هم د سمندر د ځگ په څېر وي»¹.

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:
«مَنْ قَالَ:

«چا چې وویل:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"له الله پرته بل معبود نشته هغه یو دی شریک نه لري، د هغه لپاره پاچاهي ده او د هغه لپاره ستاینه ده، او هغه په هر څه قادر دی".

عَشْرَ مَرَارٍ، كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَةَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ». لس ځلې، نو په اجر کې به داسې وي لکه چې د ابراهیم علیه السلام له اولادې څخه یې لس غلامان ازاد کړي وي»².
او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ:

«دوه کلمې دي چې په ژبه سپکې، په تله کې درنې او رحمن ذات - ته محبوبې دي:
سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ».

¹ بخاري په: (168/7) کې په: 6405 شمېره او مسلم په: (2071/4) کې په: 2691 شمېره روایت کړی او د دې کتاب: فضل من قالها مائة مرة إذا أصبح وإذا أمسى 65 مخ وگوره.

² بخاري په: (67/7) کې په: 6404 شمېره روایت کړی او مسلم په خپلو الفاظو په: (2071/4) کې په: 2693 شمېره روایت کړی او وگوره: فضل من قالها في اليوم مائة مرة: 93 شمېره دعا، 66 مخ د همدې کتاب.

ژباړه: پاكي وایم د الله تعالى په ستاینې د هغه، پاكي وایم د لوی الله تعالى.¹

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:
«لَأَنْ أَقُولَ:

»دا چې ووايم:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ،

ژباړه: "پاكي وایم د الله تعالى، او ستاینه كوم د الله تعالى، او نشته معبود په حق سره پرته له الله تعالى، او الله تعالى لوی دی،"

أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ».

راته له هر هغه څه نه غوره دي چې لمر پرې راخټلی دی»².
او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«أَيَعِجْزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكْسِبَ كُلَّ يَوْمٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ»

"ایا ستاسو څخه یو څوک د دې توان نه لري چې هره ورځ زر نیکی وگټي؟" نو په ناستو کې ترې یو پوښتونکي وپوښتل چې: زموږ څخه یو تن څنګه زر نیکی گټلی شي؟ هغه وویل:
«يُسَبِّحُ مِائَةَ تَسْبِيحَةٍ، فَيَكْتَبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ أَوْ يُحِطُّ عَنْهُ أَلْفُ خَطِيئَةٍ».

«سل ځلي تسبیح وایي، نو زر نیکی ورته لیکل کیږي او یا دا چې زر گناهونه ترې کمیږي»³.

1 بخاري په: (168/7) کې په: 6404 شمیره او مسلم په: (2072/4) کې په: 2694 شمېره روایت کړی.

2 مسلم په: (2072/4) کې په: 2695 شمیره روایت کړی.

3 مسلم په: (2073/4) کې په: 2698 شمیره روایت کړی دی.

«مَنْ قَالَ:

«چا چي وويل:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

ژباړه: پاكي وایم د لوی الله تعالی په ستاینې د هغه
غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ».

په جنت کې ورته د خرما یوه ونه وکړل شوه»¹.

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ قَيْسٍ أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَنْزٍ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ؟»

«ای عبد الله بن قیس! آیا د جنت له خزانو څخه یوه خزانه در
وښایم؟» نو ما وویل: ولې نه ای د الله رسول! هغه وفرمایل:
«قُلْ:

«ووايه:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

ژباړه: له گناه څخه گرځېدل نشته او پر نېکو کارونو توفیق
نشته مگر د الله په مرسته»².

او هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل:

«أَحَبُّ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ أَرْبَعُ:

«الله - جل جلاله - ته تر ټولو محبوبې ویناوې څلور دي:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ،

¹ ترمذي په: (511/5) کې په: 3464 شمېره روایت کړی او حاکم په:

501/1 کې روایت کړی او صحیح کړی او ذهبي ورسره موافقت کړی

دی او وگوره: صحیح الجامع، 531/5، او صحیح الترمذي، 160/3.

² بخاري د الفتح سره په: (213/11) کې په: 4206 شمېره روایت کړی او

مسلم په: (4/2076) کې په: 2704 شمېره روایت کړی دی.

ژباړه: (پاکي وایم د الله تعالی، او ستاینه کوم د الله تعالی، او نشته معبود په حق سره پرته له الله تعالی، او الله تعالی لوی دی).

لَا يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ».

"له هرې یوې څخه دې چې پیل وکړ، تاته کوم زیان نه رسوي»¹."

یو اعرابی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغی او ورته ویي ویل: ماته یو څه را وښایه چې زه یې وایم، هغه وفرمایل: «قُلْ:

«ووايه:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ»

ژباړه: "له الله پرته بل حق معبود نشته، هغه یو دی، شریک نه لري، الله تر ټولو لوی دی، ډېر لوی، او الله لره ډېره ستاینه ده، پاکي وایم د الله تعالی چې د عالمونو څښتن دی، او له یوه حالت نه بل ته اوریدل او ځواک نشته مګر په الله تعالی چې برلاسی او د حکمت خاوند دی."

هغه وویل: دا زما د رب لپاره دي، نو زما لپاره څه دي؟ هغه وویل:

«قُلْ:

«ووايه:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي».

¹ مسلم په: (3/1685) کې په: 2137 شمیره روایت کړی.

ژباړه: «ای الله، ما ته بخښنه وکړه، په ما رحم وکړه، ما ته هدايت وکړه، ما ته روزي راکړه»¹.

يو سړي به چې کله اسلام راوړ نو رسول الله صلى الله عليه وسلم به لمونځ ورزده کړ، بيا به يې ورته امر وکړ چې په دې کلمو سره دعا وغواړي:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي».

ژباړه: (ای الله ما ته بخښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ما ته هدايت وکړه، ما ته عافيت راکړه، او ماته روزي راکړه)².

«إِنَّ أَفْضَلَ الدُّعَاءِ

«تر ټولو غوره دعا

الْحَمْدُ لِلَّهِ،

الْحَمْدُ لِلَّهِ، الله لره ثنا او صفت دی،

وَأَفْضَلُ الذِّكْرِ

او تر ټولو غوره ذکر

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

ژباړه: له الله پرته بل برحق معبود نشته،³.

¹ مسلم په: (4/ 2072) کې په: 2696 شمېره روايت کړی او أبو داود په: (1/ 220) کې په: 832 شمېره زیاتوي چې: کله چې اعرابي لار، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: «لا سونه يي له خبر څخه ډک کړل».

² مسلم په: (4/ 2073) کې په: 3697 شمېره روايت کړی او د همدې په يو بل روايت کې راځي چې: «پرته له شک څخه دا ستا لپاره دنيا او آخرت راغونډوي».

³ ترمذي په: (5/ 462) کې په: 3383 شمېره او ابن ماجه په: (2/ 1249) کې په: 3800 شمېره او حاکم په: 503/1 کې روايت کړی او صحيح کړی دی او ذهبي ورسره موافق دی او وگوره: صحيح الجامع، 362/1.

«الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ»:

«تل پاتي نېکي ويناوي:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

ژباړه: "الله لره پاكي ده، الله لره ستاينه ده، او له الله پرته بل حق معبود نشته، او الله تر ټولو ستر دی، او له گمراهي اوریدل او حقې لارې لارښوونه نشته مگر د الله په ځواک او مرسته".¹

۱۳۱. رسول الله صلى الله عليه وسلم به څرنگه تسبیح ویله؟

له عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما څخه روایت دی وايي:
«رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ» وفي زيادة: «بِمِائَةٍ».

«ما رسول الله ﷺ وليده چې تسبیح یې شمېرل»، او په یو بل زیادت کې راځي چې «په بني لاس سره» یعنې د بني لاس په گوټو یې تسبیحات شمېرل.²

د خیر (ښو کارونو) او جامعه آدابو له ډولونو څخه

پیغمبر صلى الله عليه وسلم فرمایلي:

1 أحمد په: 513 شمیره د أحمد شاکر په ترتیب او وگوره: مجمع الزوائد 297/1، او ابن حجر یې په بلوغ المرام کې د أبي سعید له روایت څخه نسائي ته په: [الکبری] کې په: 10617 شمیره نسبت کړی دی او ویلي یې دي چې: ابن حبان په: شمیره او حاکم [541 / 1] صحیح کړی دی.

2 أبو داود په خپلو الفاظو سره په: (81/2) کې په: 1502 شمیره او ترمذي په: (521/5) کې په: 3486 شمیره روایت کړی او وگوره: صحیح الجامع 271/4 کې په: 4865 شمیره او الباني په: صحیح سنن أبي داود کې په: (411/1). شمیره روایت کړی.

«إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ - أَوْ أَمْسَيْتُمْ - فَكُفُّوا صَبْيَانَكُمْ، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذٍ، فَإِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنَ اللَّيْلِ فَخَلَوْهُمْ، وَأَغْلِقُوا الْأَبْوَابَ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا مُغْلَقًا، وَأَوْكُوا قَرَبَكُمْ، وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَخَمِّرُوا آيَاتَكُمْ، وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَلَوْ أَنْ تَعْرَضُوا عَلَيْهَا شَيْئًا، وَأَطْفُوا مَصَابِيحَكُمْ».

«کله چي د شپي تياره شي -يا تاسو ماښام ته داخل شئ- نو خپل ماشومان ونيسئ (بهر ته يي مه پرېږدئ)، ځکه چي شيطانان په همدې وخت کې خپريري، کله چي د شپي لږ څه وخت تېر شي، بيا يي پرېږدئ او خپلي دروازې بندې کړئ او د الله نوم ياد کړئ، ځکه چي شيطان هېڅ بنده دروازه نه شي پرانيستلی، او خپل مشکونه وتړئ او د الله نوم ياد کړئ، خپل لوبښي وپوښئ او د الله نوم ياد کړئ، که څه هم (د پوښ لپاره) يو څه پرې کيږدئ، او خپل څراغونه مړه کړئ.»¹

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم وَبَارَكَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.

¹ بخاري د الفتح سره په: 10/ 88 کې په: 5623 شميره او مسلم په: 3/ 1595 کې په: 2012 شميره روايت کړی.

فهرست

- 2..... د مسلمان کلا؛ د قرآن او سنت له اذکارو څخه
- 2..... د مسلمان کلا؛ د قرآن او سنت له اذکارو څخه
- 2..... مقدمه
- 3..... د ذکر فضيلت
- 9..... له خوبه د راپاڅېدو اذکار
- 13..... د جامو اغوستلو دعا
- 13..... د نويو جامو د اغوستلو دعا
- 13..... هغه چاته دعا چې نوې جامې يې اغوستې وي
- 14..... هغه څه چې د جامو ويستلو پر مهال يې بايد ووايي. ۵
- 14..... حمام ته د ننوتلو دعا
- 14..... له بيت الخلا څخه د راوتلو دعا
- 15..... د اودس په پېل کې دعا
- 15..... د اودس په پای کې دعا
- 16..... له کور څخه د وتلو دعا
- 16..... کور ته د ننوتلو دعا
- 17..... مسجد ته د تللو دعا
- 18..... جومات ته د ننوتلو دعا
- 19..... له جومات څخه د وتلو دعا
- 20..... د اذان اذکار. ۱۵
- 21..... د استيفتاح (د لمانځه د پېل) دعا
- 26..... د رکوع دعا
- 27..... له رکوع څخه د پورته کېدو دعا
- 28..... د سجدې دعا

- 30 د دواړو سجدو ترمنځه د ناستې دعا
- 31 د تلاوت د سجدې دعا
- 31 تشهد 22
- ۲۳ له تشهد څخه وروسته په رسول الله صلى الله عليه وسلم درود ويل
- 32
- 33 د وروستي تشهد پسې او له سلام اړولو مخکې دعا
- 38 د لمانځه له سلام ګرځولو څخه وروسته اذکار
- 43 د استخاري د لمانځه دعا
- 45 د سهار او بېګا دعاګانې
- 60 د خوب اذکار
- 68 په شپه کې د اړخ اړولو پر مهال دعا
- په خوب کې د وېرې او له یوازې والي څخه د ځوریدونکو کسانو لپاره
- 69 دعا
- 69 هغه څوک به څه کوي کله چې بد خوب وګوري
- 70 د وترو د قنوت دعا
- 71 له وترو څخه د سلام ګرځولو وروسته اذکار
- 72 د اندېښنې او غم پر مهال دعا
- 73 د سخت خفګان پر مهال دعا
- 74 د دښمن او د واک او ځواک د خاوند سره د مخ کېدو دعا
- 75 د هغه چا لپاره دعا چې د واکمن له ظلم څخه وېرېږي
- 76 دښمن ته ښېراوې کول
- 77 څوک چې له یوې قوم څخه ویره ولري نو څه به وایي؟
- 77 د هغه چا دعا چې په ایمان کې ورته وسوسه پیدا شوي وي
- 78 له پور څخه د خلاصېدو دعا
- 78 په لمانځه کې او قرائت کې د وسوسې دعا

- 79 د هغه چا دعا چې يو کار ورته ستونزمن شوی وي.
- 79 څوک چې گناه ترسره کړي نو څه بايد ووايي.
- 79 د شيطان او د هغه د وسوسو د لرې کولو دعا.
- هغه دعا چې کله د تمې خلاف يو څه پيښ شي يا د يو کار په کولو کې عاجز شي. 81
- چاته د نوي زيريدلي ماشوم مبارکي ويل او د هغې ځواب. 81
- هغه اذکار چې اولادونه پرې دمېږي. 82
- د ناروغ د پوښتنې پر مهال ناروغ ته دعا. 82
- د ناروغ د پوښتنې فضيلت. 83
- د هغه ناروغ لپاره دعا چې له ژوند څخه ناهيلي شوی وي. 83
- د ځنکن پر مهال مري ته د توحيد د کلمې ور په يادول. 85
- هغه چاته دعا چې مصيبت ورته رسيدلی وي. 85
- د مري د سترگو ترلو پر مهال دعا. 86
- د جنازې په لمانځه کې مري ته دعا. 86
- ماشوم ته د جنازې په لمانځه کې دعا. 88
- د تسليت دعا. 90
- قبر ته د مري دننه کولو پر مهال دعا. 90
- د مري له ښخولو وروسته دعا. 90
- د قبرونو د زيارت پر مهال دعا. 91
- د سيلې پر مهال دعا. 91
- د اسمان د غرارې پر مهال دعا. 92
- د باران غوښتلو له دعاگانو څخه. 92
- د باران پر مهال دعا. 93
- د باران لو وړېدو وروسته دعا. 93
- د باران ودرېدو لپاره دعا. 94

- 94 د میاشتي د لېدو دعا
- 94 د روژه ماتې پر مهال دعا
- 95 له ډوډۍ څخه مخکې دعا
- 96 د ډوډۍ خوړلو پسې دعا
- 97 د میلمه له خوا کوربه ته دعا
- 97 په دعا سره له یو چا د خوراک او یا څښاک غوښتنه
- 97 کوربه ته له روژه ماتې وروسته دعا
- د روژه دار دعا کله چې خواړه تیار وي او روژه یې نه وي ماته کړي
- 98
- 98 که یو څوک روژه دار ته سپکې ووايي نو هغه به څه وایي؟
- 98 د لومړۍ پخې شوې مېوې د لیدلو پر مهال دعا
- 99 د پرنجې دعا
- 99 کافر ته څه ویل کیږي، چې کله پرنجی وکړي او الحمد لله ووايي.
- 100 د واده شوي لپاره دعا
- 100 د واده شوي کس او څاروي پېرلو دعا
- 100 بنځې سره له یو ځای کېدو نه مخکې دعا
- 101 د غصې پر مهال دعا
- 101 د مصیبت ځپلې شخص د لېدو پر مهال دعا
- 101 هغه څه چې په مجلس کې ویل کیږي. 84.....
- 102 د مجلس کفار
- 102 د هغه چا لپاره دعا چې ووايي: الله دي تاته بخښنه وکړي
- 103 هغه چاته دعا چې نیکي یې درسره کړي وي
- 103 هغه څه چې الله تعالی پرې انسان له دجال څخه ژغوري
- 103 هغه چاته دعا چې ووايي: د الله لپاره درسره مینه لرم

- هغه چاته دعا چې خپل مال درته وړاندې کړي (ست او سلا يې درته
 104.....(وکړي).
- د پور پرې کولو پر مهال پور ورکونکي ته دعا 104.....
- له شرک څخه د ويرې دعا 104.....
- هغه چاته دعا چې: بَارَكَ اللهُ فِيكَ (يې وويل: يعنې الله دې تاته برکت
 درکړي)..... 105
- د بد فالۍ څخه د کرکي دعا 105.....
- په سپرلۍ د سپرېدو دعا 105.....
- د سفر دعا ۹۶..... 106
- کلي يا ښار ته د ننوتلو دعا 107.....
- بازار ته د ننوتلو دعا 108.....
- د سپرلۍ د بې ثباته کېدو پر مهال دعا 109.....
- مقيم ته د مسافر دعا 109.....
- مسافر ته د مقيم دعا 109.....
- په سفر کې د تگ پر مهال تکبير او تسبيح 110.....
- په سهار کې د مسافر دعا 110.....
- په سفر او يا بل څه کې په يو ځای کې د استوگن کېدو پر مهال دعا
 111.....
- له سفر څخه د راستنيدو دعا 111.....
- د خوبنۍ يا نا خوبنۍ کار ترسره کېدو پر مهال څه بايد ووایي؟ 112....
- په رسول الله صلى الله عليه وسلم د درود ويلو فضيلت ۱۰۷..... 112
- سلام خپرول..... 114
- کله چې کافر سلام وکړي نو څنگه به د سلام ځواب ورکوي؟..... 115
- د چرگ د آذان او د خره د هنگارې پر مهال دعا 115.....
- د شپې له خوا د سپيو د غيا د اورېدو دعا 116.....

- 116.....هغه چاته دعا چې کنځلي دې ورته کړي وي.
- 117.....کله چې يو مسلمان بل مسلمان وستايي نو هغه به څه وايي.
- 117.....مسلمان به څه وايي، کله يې چې ترکیه وشي.
- 118.....مُحرم به د حج يا عمرې پر مهال څنگه تلبيه وايي؟
- 118.....حجر الأسود ته د ورتلو پر مهال الله اکبر ويل.
- 119.....د رکن يمانې او حجر الأسود تر منځه دعا.
- 119.....په صفا او مروا د ودرېدو دعا.
- 120.....د عرفې په ورځ دعا.
- 121.....د مشعر الحرام سره دعا.
- 121.....د جمر وېشتلو پر مهال له هر وار سره تکبير ويل.
- 121.....د حيرانتيا او خوښۍ پر مهال دعا.
- 122.....هغه څه چې د خوښې رسېدلو پر مهال بايد وشي.
- 122.....په ځان کې د درد حس کېدو پر مهال بايد څوک څه وکړي؟
- 123.....د هغه چا لپاره دعا چې ويره لري څه شی د نظره نه کړي.
- 123.....هغه څه چې د ويرې پر مهال ويل کېږي.
- 124.....د حلالي او قربانۍ پر مهال دعا.
- 124.....د شيطاني دسيسو د شنډولو دعا.
- 125.....بخښنه غوښتل او توبه.
- 127.....(تسبيح) سبحان الله (تحميد) الحمد لله (تهليل) لا اله الا الله (او تکبير)
(الله اکبر) فضيلت.
- 133.....رسول الله صلى الله عليه وسلم به څرنگه تسبيح ويله؟ ۱۳۱.....
- 133.....د خير) بنو کارونو (او جامعه آدابو له ډولونو څخه.